

RAPORT O STANIE GMINY ŻYCHLIN ZA 2019 ROK

---

17 lipca 2020 r.

Urząd Gminy w Żychlinie

Szanowni Mieszkańcy, Szanowni Radni Miejscy, Szanowni Państwo,

przedstawiam Państwu „Raport o stanie Gminy Żychlin za 2019 rok”. Podstawę prawną przygotowania niniejszego raportu stanowią przepisy art. 28aa. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Zgodnie z nimi, w terminie do końca maja każdego roku, Burmistrz przedstawia Radzie Miejskiej raport, obejmujący podsumowanie swojej działalności w roku poprzednim. Dotyczy to w szczególności realizacji programów, strategii i uchwał rady gminy. Wyjątkowo, z uwagi na trwającą w 2020 roku pandemię, termin złożenia raportu przesunięty został do dnia 31 lipca.

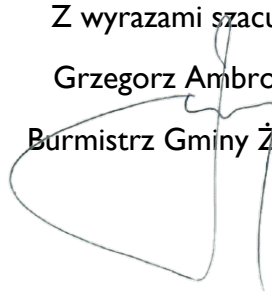
Wykonując w 2019 roku obowiązki Burmistrza Gminy Żychlin zrealizowałem zakres działań stanowiących zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Jestem przekonany, że informacje zawarte w raporcie, ponownie posłużą mieszkańcom miasta i gminy do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy. Zawsze z dużym zaciekawieniem, przysłuchuję się pomysłom przedstawianym przez mieszkańców w bezpośrednich rozmowach, a wiele z nich znajduje odzwierciedlenie w wykonanych zadaniach inwestycyjnych i modernizacjach przestrzeni naszej miejscowości. Nie jesteśmy w stanie zrealizować wszystkich pomysłom, a często należy z czegoś zrezygnować lub przesunąć realizację na później. Wiele zależy od sytuacji wewnętrznej i potencjału danego samorządu, a zarządzając skromnym zasobem tak małego samorządu jak Gmina Żychlin, należy mieć na względzie konieczność ciągłego monitorowania sytuacji finansów publicznych. Wszelkie zmiany w zakresie dochodów, stan koniunktury gospodarczej, często zależne są od źródeł zewnętrznych, które mają największy wpływ na realizację naszych zadań. W raporcie znajdą Państwo informacje, pozwalające ocenić, jak poważny wpływ na sytuację w samorządach mają decyzje dotyczące zmian w prawie, czy też wprowadzane przez Rząd RP reformy. Najczęściej ze skutkami ich wdrażania i finansowania samorządy muszą radzić sobie same.

Źródłem informacji o stanie gminy są zebrane informacje od pracowników merytorycznych urzędu gminy, jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentom, będących w posiadaniu urzędu. Raport stanowi wynik pracy zespołowej, znajdują się w nim zapewne niedoskonałości, jednak wierzę, że dzięki Państwa uwagom i sugestiom, kolejne sporządzane corocznie raporty będą coraz lepiej spełniały Państwa oczekiwania i zawierały wszystkie, szczególnie interesujące mieszkańców kwestie.

Pragnę w tym miejscu podziękować wszystkim współpracownikom, którzy brali czynny udział w przygotowaniu i sporządzeniu tego dokumentu.

Z wyrazami szacunku
Grzegorz Ambroziak
Burmistrz Gminy Żychlin

SPIS TREŚCI

1.	Informacje ogólne	5
1.1	Ogólna charakterystyka gminy.....	5
1.2	Demografia	9
1.3	Bezrobocie.....	11
2.	Informacje finansowe i inwestycyjne	12
2.1	Wykonanie budżetu Gminy Żychlin.....	12
2.2	Wykonanie wydatków inwestycyjnych w 2019 roku.	21
3.	Gospodarka lokalna: infrastruktura i usługi komunalne, budownictwo i przedsiębiorstwa.....	27
3.1	Zaopatrzenie w wodę – system i koszty.....	27
3.2	Odprowadzanie ścieków w Aglomeracji Żychlin i poza nią – system i koszty	29
3.3	Podsumowanie analizy kosztów systemu wodno-kanalizacyjnego.....	30
3.4	Mieszkaniowy zasób gminy	30
3.5	Lokalny transport zbiorowy.....	31
3.6	Gminna spółka prawa handlowego	32
3.7	Wartość mienia komunalnego	32
3.8	Sieć dróg na terenie Gminy Żychlin.....	33
3.9	Budownictwo.....	34
3.10	Przedsiębiorstwa.....	34
4	Informacja o stanie realizacji polityk, programów i strategii	36
4.1	Strategia Rozwoju Gminy Żychlin na lata 2015 - 2022.....	36
4.2	Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Żychlin na lata 2017-2024.....	41
4.3	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żychlin na 2019 rok.....	45
4.4	Program usuwania wyrobów zawierających azbest.....	46
4.5	Programy edukacji ekologicznej	46
4.6	Plan gospodarki niskoemisyjnej	46
4.7	Strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	47
4.8	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii.....	47
4.9	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2018 – 2022.....	48
4.10	Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Żychlin na lata 2017 – 2020	49
5	Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żychlinie.....	50
6	Życie społeczne Gminy Żychlin.....	51
6.1	Organizacja oświaty w Gminie Żychlin.....	51
6.2	Żychliński Dom Kultury	53

6.3	Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna.....	54
6.4	Promocja wewnętrzna i zewnętrzna Gminy Żychlin.....	56
6.5	Fundusz sołecki i małe inwestycje na obszarach wiejskich.....	61
6.6	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	64
6.7	Współpraca Gminy Żychlin z innymi samorządami lokalnymi.....	68
6.8	Sport w gminie i mieście	70
7	Organizacja pomocy społecznej w Gminie Żychlin.....	75
	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	75
7.1	Polityka finansowa.....	75
7.2	Świadczenia z pomocy społecznej.....	77
7.3	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne.....	78
7.4	Pozostałe zadania realizowane przez MGOPS.....	79
8	Bezpieczeństwo	80
	Podsumowanie.....	82

I. INFORMACJE OGÓLNE

I.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Żychlin jako gmina miejsko-wiejska położona jest w województwie łódzkim, powiecie kutnowskim, na Nizinie Mazowieckiej, nad rzeką Słudwią.

NIZINY ŚRODKOWOPOLSKIE

mapa hipsometryczna

źródło: internet

Miasto Żychlin stanowi centrum usług dla wielu okolicznych miejscowości, położonych w samej gminie oraz w gminach ościennych z powiatu kutnowskiego i gostyńskiego. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z początków XIV wieku, a prawa miejskie datowane są na rok 1397.

Żychlin posiadał prawa miejskie do 1870 roku, gdy odebrano je miastu ukazem carskim. Była to kara za czynny udział mieszkańców w Powstaniu Styczniowym. Przywrócenie praw miejskich nastąpiło niedługo po odzyskaniu niepodległości w 1924 roku.

Do 31 grudnia 1987 roku Żychlin był oddzielną miejską jednostką administracyjną. Decyzją Wojewódzkiej Rady Narodowej, okalająca miasto Gmina Dobrzelin, została dołączona do miasta i powstała Rada Narodowa Miasta Żychlina i Gminy Dobrzelin oraz powołano Naczelnika Miasta Żychlina i Gminy Dobrzelin. Od dnia 1 stycznia 1992 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów dokonano połączenia miasta i gminy w jedną Gminę Żychlin.

Powierzchnia gminy obejmuje obszar 76,65 km², w tym obszar miejski 8,69 km². Jest jedną z mniejszych obszarowo gmin w Polsce. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019r. Gmina liczyła 11.621 mieszkańców, w tym miasto Żychlin liczyło 7.869 mieszkańców.

Obszar Gminy Żychlin podzielony jest na 21 sołectw (teren wiejski) i dwa osiedla (miasto).

Lp.	Nazwa sołectwa lub osiedla	Wsie lub ulice wchodzące w skład sołectwa lub osiedla
1.	Biała	Biała, Grzybów Hornowski
2.	Brzeziny	Brzeziny, Śleszyn Mały, Marianka
3.	Budzyń	Budzyń
4.	Buszków	Buszków Dolny, Buszkówek, Orątki Górne
5.	Chochołów	Chochołów, Orątki Dolne, Strzelce, Jadwigów
6.	Czesławów	Czesławów, Drzewoszki Małe
7.	Dobrzelin	Dobrzelin
8.	Drzewoszki	Drzewoszki Wielkie, Aleksandrów
9.	Grabie	Grabie
10.	Grabów	Grabów
11.	Grzybów	Gajew Grzybowski, Grzybów Dolny, Janów Grzybowski, Klemensów Grzybowski
12.	Kaczkowizna	Kaczkowizna, Sędko
13.	Kruki	Balików, Kruki, Zarebów, Szczytów
14.	Pasieka	Pasieka
15.	Sokołówek	Sokołówek
16.	Śleszyn	Śleszyn, Aleksandrówka
17.	Tretki	Dzwonków, Gajew, Tretki, Stanisławów
18.	Wola Popowa	Wola Popowa
19.	Zagroby	Kędziory, Kozanki, Zagroby, Leśne
20.	Zgoda	Oleszcze, Śleszynek, Zgoda
21.	Żabików	Żabików
22.	Osiedle Nr 1 w Żychlinie	Sannicka, Wiejska, Pomorska, Polowa, Al. Racławickie, Blizińskiego, Głowackiego, 3 Maja, Pl. Wolności, Kwiatowa, Przeskok, Ściegiennego, Wspólna, Pl. Jana Pawła II, Orłowskiego, Jaśminowa, Różana, Chabrowa, Wrzosowa, Konwaliowa, Ogrodowa, I Maja, Kilińskiego, Młyńska, Pl. 29 Listopada, Zdrojowa, Złota, Barlickiego, Kościuszki, Narutowicza Nr od I do 63, Traugutta, Łakowa, Os. Traugutta
23.	Osiedle Nr 2 w Żychlinie	Dąbrowskiego, Marchlewskiego, H. Sawickiej, Żeromskiego, Krasickiego, Prusa, Dobra, Dobrzelińska, Dolna, Graniczna, Cicha, Mała, Mickiewicza, Nowa, Narutowicza Nr od 71 do 134, Sienkiewicza, Słowackiego, Śląska, Waryńskiego, Okoniewskiego, Krótka, Tuwima, Reja, Fabryczna, Kolejowa

Gmina swoje zadania realizuje przy pomocy następujących jednostek organizacyjnych:

- **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Marii Kownackiej w Żychlinie**
- **Żychliński Dom Kultury w Żychlinie (Zedek)**
- **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie**
- **„Mig-Ma” Sp. z o.o. w Żychlinie**
- **Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Żychlinie**
- **Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Grabowie**
- **Samorządowy Zakład Budżetowy w Żychlinie**
- **Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żychlinie**
- **Zespół Szkół Nr 1 w Żychlinie (Szkoła Podstawowa Nr 1 oraz Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza)**

Obecna rada miejska, będąca organem uchwałodawczym gminy, jest radą VIII kadencji licząc od 1990 roku. Obecna kadencja trwa pięć lat, a nie cztery jak dotychczas. Podobnie jak w przypadku wójtów, burmistrzów i prezydentów, wydłużona o rok w stosunku do poprzednich kadencji, trwa w latach 2019-2023.

Skład osobowy Rady Miejskiej w Żychlinie:

Przewodnicząca Rady - Elżbieta Sikora; **Wiceprzewodniczący Rady** - Michał Kowalik
Rafał Klimczak; Janusz Kowalski; Leszek Kwiatkowski; Justyna Rapsiewicz; Agnieszka Sidwa;
Sylwia Sobierańska; Ewa Stańczak; Stanisław Szymański; Krzysztof Wojtalewicz; Ewa Wypych;
Zbigniew Wypych; Rafał Zajączkowski; Paulina Żurawik

Rada miejska pracuje w podziale na następujące komisje rady:

Komisja Rewizyjna w składzie:

Przewodniczący - Leszek Kwiatkowski; **Wiceprzewodniczący** - Paulina Żurawik
Krzysztof Wojtalewicz; Rafał Zajączkowski; Rafał Klimczak; Stanisław Szymański

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie:

Przewodniczący - Zbigniew Wypych; **Wiceprzewodniczący** - Rafał Klimczak;
Agnieszka Sidwa; Justyna Rapsiewicz; Leszek Kwiatkowski; Rafał Zajączkowski

Komisja Rozwoju Gospodarczego i Budżetu w składzie:

Przewodniczący - Ewa Stańczak; **Wiceprzewodniczący** - Janusz Kowalski
Ewa Wypych; Michał Kowalik; Zbigniew Wypych

Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Agnieszka Sidwa; **Wiceprzewodniczący** - Sylwia Sobierańska
Elżbieta Sikora; Ewa Stańczak; Justyna Rapsiewicz; Paulina Żurawik

Komisja Rolna, Prawa i Porządku Publicznego w składzie:

Przewodniczący - Stanisław Szymański; **Wiceprzewodniczący** - Krzysztof Wojtalewicz
Ewa Wypych; Janusz Kowalski; Michał Kowalik; Sylwia Sobierańska

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz Gminy Żychlin – Grzegorz Ambroziak, który rozpoczął swoją pracę w Urzędzie Gminy w Żychlinie w październiku 1995 roku, a po raz pierwszy wybrany został przez mieszkańców na stanowisko burmistrza w listopadzie 2006 roku. Obecna kadencja jest czwartą z rzędu sprawowaną na tym stanowisku przez urzędującego burmistrza.

Bieżącą obsługą administracyjną i materialno-techniczną organów gminy zapewnia Urząd Gminy w Żychlinie. W skład kierownictwa gminy wchodzi poza burmistrzem:

Zastępca Burmistrza Gminy Żychlin - Zbigniew Gałązka od grudnia 2006 (z samorządem związany od 1998)

Skarbnik Gminy Żychlin - Emilia Rajewska od lipca 2001 (z samorządem związana od 1998)

Sekretarz Gminy Żychlin - Waldemar Bartochowski od grudnia 2006 (wcześniej Kierownik MGOPS w Żychlinie)

Urząd Gminy funkcjonuje w podziale na referaty:

Referat Organizacyjno-Prawny - którym kieruje sekretarz gminy

Referat Finansowy - którym kieruje skarbnik gminy

Referat Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Inwestycji - którym kieruje Krzysztof Anyszka (od 2007; w samorządzie od 1990)

Referat Rolnictwa, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska - którym kieruje Łukasz Prośniewski (od 2011; w samorządzie od 2007)

Referat Oświaty i Zdrowia - którym kieruje Małgorzata Szymańska (od 2012; w samorządzie od 1990)

Referat Spraw Obywatelskich i Urząd Stanu Cywilnego - którym kieruje Zuzanna Szymańska (od 1990; w samorządzie od 1990)

Referat Gminne Centrum Promocji i Informacji - którym kieruje Edyta Ledzion (od 2011; w samorządzie od 2007)

Łącznie Urząd Gminy w Żychlinie wraz ze swoimi jednostkami organizacyjnymi zatrudniał średniorocznie w 2019 roku ok. 400 osób. Wynika z tego, że samorząd gminny jest jednym z największych pracodawców w gminie. Wynika to przede wszystkim z bardzo rozbudowanego zakresu działalności samorządu. Zadania własne i rządowe zlecone gminie to wiele obszarów funkcjonowania lokalnych społeczności, od spraw administracyjnych począwszy, poprzez zarządzanie oświatą, kulturą, sportem, gospodarką odpadami, budową i eksploatacją infrastruktury technicznej oraz drogowej, na mieszkalnictwie i komunikacji lokalnej kończąc.

Z roku na rok, z uwagi na rozwój społeczno-gospodarczy kraju, samorządy w Polsce otrzymują kolejne zadania do realizacji, lub zwiększa się ich udział w finansowaniu zadań ze środków własnych. Według większości specjalistów wynika m.in. z powodzenia reformy samorządowej i skuteczności działań samorządów lokalnych idącego w parze z ciągłym rozwojem organizacyjnym i kompetencji.

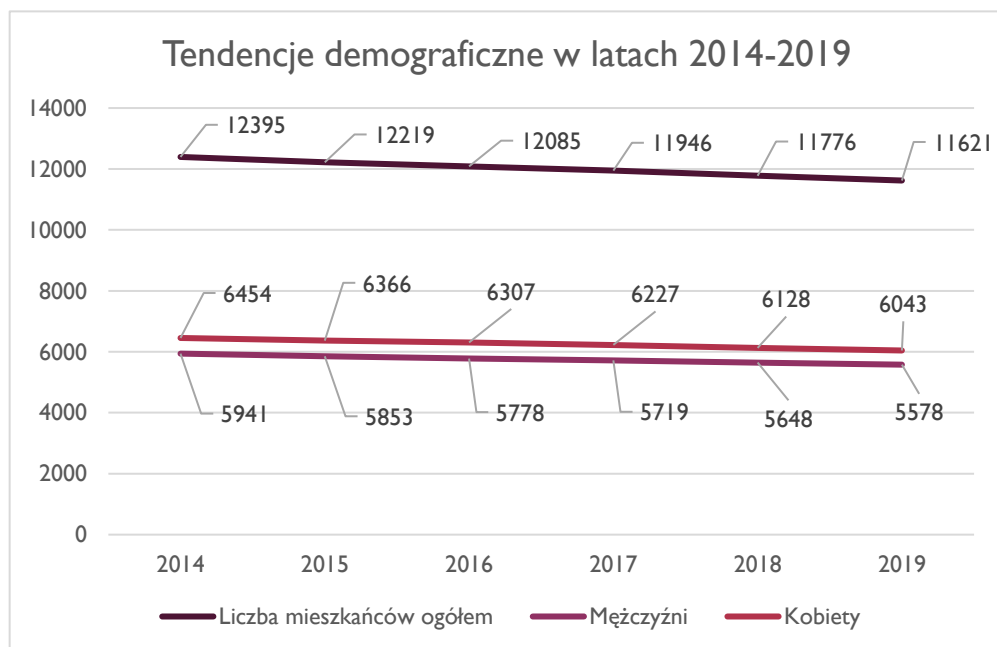

I.2 DEMOGRAFIA

Jak to już zaznaczono wyżej, według stanu na dzień 31 grudnia 2019r. Gmina Żychlin liczyła 11.621 mieszkańców, z tej liczby teren Miasta Żychlin zamieszkuje 7.869 osób.

Liczba mieszkańców Gminy Żychlin na koniec 2019 roku z podziałem na płeć i wiek przedprodukcyjny (<18), produkcyjny (19-60K i 18-65M) i poprodukcyjny (>60K i >65M):							
Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Mężczyźni	Kobiety	wg wieku:	<18 r.ż.	18-65 M 19-60 K	>65 M >60 K
2014	12.395	5.941	6.454	M	1.045	4.136	760
				K	958	3.691	1.805
2015	12.219	5.853	6.366	M	1.013	4.073	767
				K	934	3.605	1.827
2016	12.085	5.778	6.307	M	1.015	3.987	776
				K	920	3.496	1.891
2017	11.946	5.719	6.227	M	989	3.910	820
				K	911	3.401	1.915
2018	11.776	5.648	6.128	M	990	3.814	844
				K	884	3.290	1.954
2019	11.621	5.578	6.043	M	964	3.766	883
				K	821	3.207	1.980

Jak wynika to z powyższych danych, na przestrzeni ostatnich lat, liczba mieszkańców gminy wykazuje tendencję malejącą. Jest to zjawisko, które jest odzwierciedleniem ogólnokrajowej tendencji zmniejszania się liczby ludności, które w zestawieniu ze starzeniem się społeczeństwa oraz z rosnącą liczbą zgonów i malejącą liczbą urodzin, ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie całego kraju.

Powyższy wykres pokazuje dane dla każdego roku pomiędzy 2014 a 2019 w podziale na mężczyzn i kobiety.

Postępująca depopulacja, zarówno w skali kraju, jak i naszej małej ojczyzny, jaką stanowi nasza gmina, będzie z pewnością miała swoje negatywne konsekwencje rozwojowe i to w każdym wymiarze funkcjonowania społeczeństwa.

Poniższa tabela przedstawia zmianę ilości mieszkańców w ujęciu procentowym rok do roku.

Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Spadek % rok do roku
2014	12.395	
2015	12.219	- 1,44
2016	12.085	- 1,11
2017	11.946	- 1,16
2018	11.776	- 1,44
2019	11.621	- 1,33

Jak widać z powyższego w latach 2014-2019 spadki roczne liczby ludności kształtowały się na poziomie od 1,11 % (2016 do 2015) do 1,44 % (2015 do 2014 i 2018 do 2017)

Interesującym zjawiskiem jest rosnąca od 2014 roku liczba zawieranych małżeństw, przy jednoczesnej nieznacznej, ale jednak malejącej liczbie urodzin w tym samym przedziale czasowym. Na tym tle niepokojąco przedstawia się wzrastająca liczba zgonów. Przyczyn tego można upatrywać m.in. w fakcie, że w jakiejś mierze zawierane małżeństwa są drugimi małżeństwami, w których z reguły nie rodzą się lub jeśli w ogóle to rodzi się mniej dzieci.

Liczba urodzeń, zgonów i małżeństw w Gminie Żychlin w latach 2014-2019							
Rok	Liczba małżeństw	Liczba urodzeń ogółem	Liczba zgonów ogółem	Przyrost naturalny	Płeć	Urodzenia	Zgony wg płci
2014	55	130	141	- 11	M	69	68
					K	61	73
2015	64	93	179	- 86	M	46	94
					K	47	85
2016	61	123	172	- 49	M	68	105
					K	55	67
2017	63	93	170	- 77	M	49	78
					K	44	92
2018	74	101	189	- 88	M	57	97
					K	44	78
2019	47	79	170	- 91	M	48	77
					K	31	93

Wzrost liczby zgonów może być na tle starzenia się społeczeństwa spowodowany głównie niezadawalającym stanem opieki zdrowotnej, ograniczonym dostępem do specjalistycznej opieki medycznej, zaniechaniem profilaktyki zdrowotnej.

Niestety wprowadzony program 500+ mający zmienić tendencje demograficzne na korzyść, nie przynosi oczekiwanych rezultatów, co widać po braku wzrostu narodzin.

1.3 BEZROBOCIE

Na terenie naszej gminy od kilkunastu już lat funkcjonuje Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie. Gmina Żychlin wspiera funkcjonowanie w mieście filii dla mieszkańców. Na ten cel przeznaczone są pomieszczenia, które zostały zmodernizowane i przystosowane do wymogów nowoczesnej obsługi klienta PUP oraz zapewniane jest w niezbędnym zakresie bieżące utrzymanie filii (np. środki czystości, sprzątanie, drobne remonty i naprawy).

W przekonaniu radnych i władz samorządowych, funkcjonowanie Filii PUP jest dla mieszkańców dużym ułatwieniem, zwłaszcza jeśli uwzględni się fakt, że klientami Filii są głównie osoby bezrobotne i to nierzadko bez prawa do zasiłku. Istnienie filii sprzyja również współpracy na rzecz osób potrzebujących z innymi lokalnymi jednostkami tj. Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Wzorem lat ubiegłych gmina współpracuje z PUP w zakresie realizowania aktywnych form zwalczania bezrobocia, poprzez realizowanie wspieranych form zatrudnienia, takich jak staże czy roboty publiczne. Kierunek wdrażanej przez Rząd RP strategii wsparcia rodzin, wysoka podaż etatów na rynku pracy z uwagi na wysoki wzrost gospodarczy, istnienie w Gminie Żychlin i w bezpośrednim sąsiedztwie w Strefie Ekonomicznej licznych zakładów produkcyjnych powoduje, że w ciągu ostatnich 4-ech lat drastycznie spadła wielkość środków finansowych na prowadzenie programów zatrudnienia w ramach robót publicznych. Do niedawna Gmina Żychlin na przestrzeni roku kalendarzowego dysponowała liczbą od 100 do 130 etatów na zatrudnianie w okresach minimum 3 miesięcznych. W ostatnich latach liczba tych etatów spadła do kilkunastu w skali roku.

W roku 2019 liczba etatów na robotach publicznych wynosiła zaledwie 24. Pozostałe 14 etatów były to zatrudnienia w ramach staży. W 2018 roku było to odpowiednio 18 i 25 etatów.

Poziom bezrobocia na terenie Powiatu Kutnowskiego i tym samym Gminy Żychlin sukcesywnie spada, z dość wysokiego poziomu ok. 18 % w latach 2014-2015, do obecnego poziomu 7-8 %. Podobna tendencja utrzymuje się na terenie naszej gminy. Sprzyja temu dobra koniunktura gospodarcza, która przynosi nowe inwestycje gospodarcze i tworzy nowe miejsca pracy.

Liczba osób bezrobotnych z Gminy Żychlin zarejestrowanych w PUP		
Na koniec roku	Liczba ogółem	W tym kobiety
2014	975	551
2015	860	514
2016	787	456
2017	654	407
2018	584	371
2019	592	381

W latach 2014-2019 liczba osób bezrobotnych spadła o prawie 40 %. Najczęściej bez pracy pozostawały kobiety – 64 % osób bezrobotnych w 2019 roku. Liczba bezrobotnych kobiet w tym okresie spadła o 30 %.

2. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

2.1 WYKONANIE BUDŻETU GMINY ŻYCHLIN

Na 31 grudnia 2019 r. dochody b.gm. wykonane zostały w wysokości 44.086.269,88 zł, co stanowi 98,84 % planu, w tym:

- ❖ dochody bieżące na plan 43.713.966,14 zł zrealizowano w wysokości 43.639.211,47 zł, co stanowi 99,83 % planowanych dochodów,
- ❖ dochody majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 447.058,41 zł, tj. 50,37 % planu.

Wykonanie dochodów podatkowych na koniec 2019 r. przedstawia się następująco:

- ❖ podatek rolny wykonano w kwocie 811.498,63 zł, z której:
  - 6.405,85 zł uzyskano z wpływów podatku rolnego od osób prawnych; skutek obniżenia górnych stawek podatku na koniec roku wyniósł 711 zł,
  - 805.092,78 zł – to wykonanie podatku rolnego od osób fizycznych; skutek obniżenia przez radę ceny skupu żyta jako podstawy obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy za 2019 rok wyniósł 88.379 zł.
- ❖ podatek od nieruchomości został wykonany w wysokości 6.749.492,22 zł:
  - osoby prawne i inne jednostki organizacyjne dokonały wpłaty podatku w kwocie 5.784.963 zł, co stanowi 98,05 % planowanych dochodów z tego tytułu; skutek obniżenia górnych stawek podatku wyniósł 309.087,47 zł; skutek udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) obliczany za 2019 rok wyniósł 94.524,95 zł. Umorzono zaległości podatkowe w łącznej wysokości 115.786 zł oraz rozłożono na raty, odroczone termin płatności podatku na kwotę 52.524 zł. Na koniec 2019 roku zaległości wynoszą 68.989,18 zł, nadpłata wynosi 106,17 zł;
  - wpływ podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2019 roku wynosił 964.529,22zł, tj. 97,43 % planu. Skutek obniżenia przez Radę stawek podatku od nieruchomości obliczany za okres sprawozdawczy to kwota 272.135 zł. Saldo zaległości na koniec 2019 r. wynosi 322.731,92 zł, nadpłata to kwota 3.235,76 zł.
- ❖ podatek od środków transportowych w 2019 r. został wykonany w wysokości 239.032,68zł, z której:
  - osoby prawne dokonały wpłaty w/w podatku w wysokości 46.477 zł. Skutek obniżenia górnych stawek podatku to kwota 37.356,13 zł, kwota zaległości na koniec roku wynosi 16.781,13 zł;
  - osoby fizyczne na plan 200.000 zł dokonały wpłat w wysokości 192.555,68 zł co stanowi 96,28 % planowanych dochodów. Skutek obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych wyniósł 125.352,81 zł. Saldo zaległości na koniec roku 2019 to kwota 41.923,53 zł, saldo nadpłat to kwota 3 zł.
- ❖ udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych plan 7.376.585 zł został wykonany w wysokości 7.845.356 zł, co stanowi 106,35 % planowanego dochodu z tego tytułu.

-
- ❖ udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wykonano w kwocie 1.423.868,32 zł co stanowi 104,34 % planu,
  - ❖ podatek od czynności cywilnoprawnych łącznie osób prawnych i osób fizycznych został wykonany w 117,57 % i wynosi 282.504,36 zł,
  - ❖ dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące zostały wykonane w wysokości 14.463.456,67 zł w tym dochody bieżące na programy, projekty finansowane z udziałem środków UE stanowią kwotę 81.551,56 zł,
  - ❖ subwencje ogólne z budżetu państwa zostały wykonane w 100 % i stanowią kwotę 8.652.568 zł.

Dochody majątkowe stanowią 1,01 % wykonanych dochodów ogółem:

- ❖ ze sprzedaży majątku Gminy Żychlin w 2019 roku uzyskano kwotę 177.570 zł (28,85 % planowanych dochodów),
- ❖ dochody majątkowe na programy, projekty finansowe z udziałem środków UE zostały wykonane w wysokości 215.204,55 zł.

W 2019 roku wydatki budżetowe na plan 50.690.517,16 zł zostały wykonane w wysokości 48.669.424,82 zł, co stanowi 96,01 % planu.

Wykonanie wydatków bieżących na 31 grudnia 2019 r. wyniosło 41.908.528,56 zł i stanowi 95,41 % uchwalonego planu.

Wydatki majątkowe stanowią 13,89 % wykonanych wydatków ogółem i zostały zrealizowane w kwocie 6.760.896,26 zł.

Największą pozycję w wydatkach budżetu stanowi pomoc społeczna i rodzina – na plan 16.807.248,08 zł wykonanie wynosiło 16.297.007,63 zł, tj. 96,96 % planowanych wydatków. Dotacja na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej (Dz. 852 i 855) wynosiła w 2019 roku 13.124.823,01 zł, środki własne budżetu to kwota 3.172.184,62 zł.

Drugą, co do wielkości zrealizowanych wydatków budżetowych, pozycją jest oświata (29,63 % udziału w wydatkach ogółem Gminy) – 14.421.643,69 zł przy subwencji 6.458.037 zł.

Wydatki poniesione na administrację publiczną w ubiegłym roku stanowiły kwotę 4.400.295,01 zł, w tym:

- ❖ wydatki Rady Miejskiej w Żychlinie to kwota 199.246,69 zł,
- ❖ wydatki Urzędu to kwota 3.113.210,32 zł,
- ❖ wydatki poniesione na promocję Gminy to kwota 367.419,94 zł,
- ❖ wydatki na pozostałą działalność w administracji publicznej zrealizowano w wysokości 612.769,13 zł.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w 2019 roku na plan 15.926.157,26 zł zostały wykonane w wysokości 15.562.458,45 zł, tj. 97,72 % uchwalonego planu (udział w wydatkach ogółem Gminy stanowi 31,98 %).

W 2019 roku wydatki poniesione na obsługę długu (odsetki od kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych) to kwota 158.479,03 zł.

Budżet Gminy 2019 r. zamknął się deficytem w wysokości (-) 4.583.154,94 zł.

Przychody zostały zrealizowane w wysokości 7.096.879,03 zł, w tym:

- ❖ przychody z tytułu wolnych środków to kwota 3.251.924,50 zł,
- ❖ pozostałe przychody z prywatyzacji w kwocie 0,53 zł,
- ❖ przychody z tytułu kredytów zaciągniętych na rynku krajowym to kwota 3.844.954 zł.

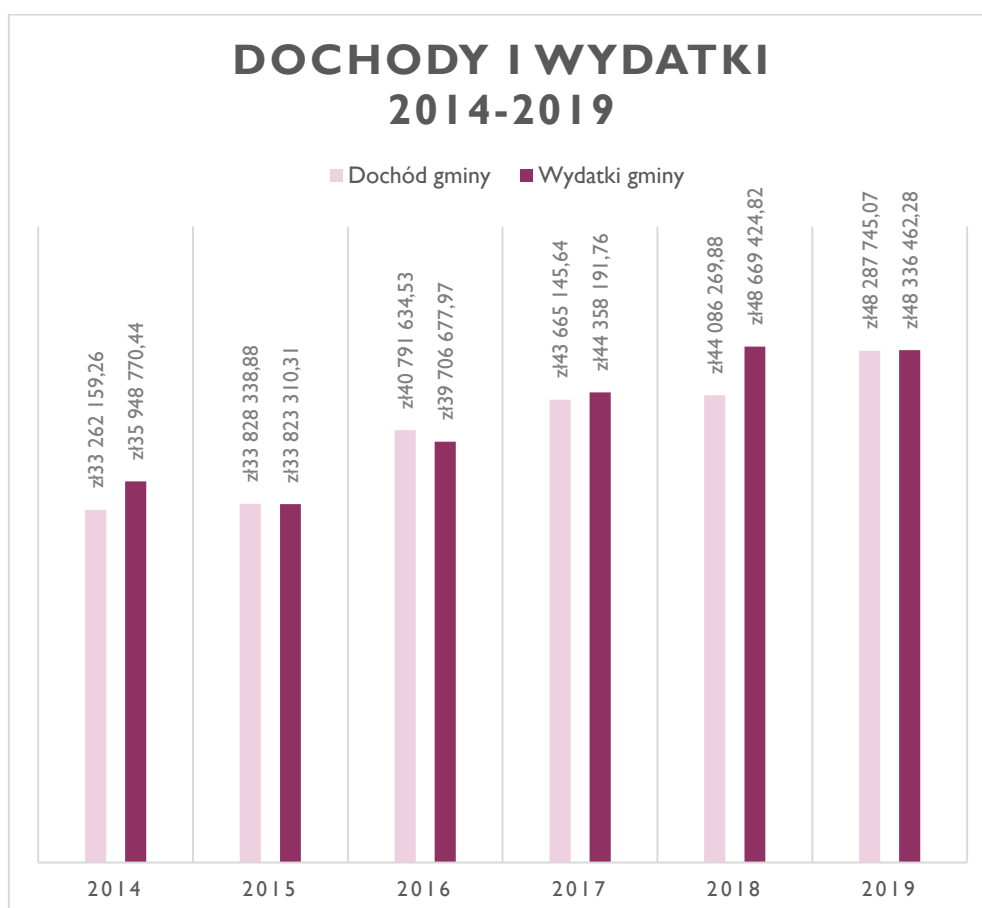

Rozchody na spłaty rat kapitałowych kredytów zaciągniętych w ubiegłych latach wykonano w wysokości 911.496 zł.

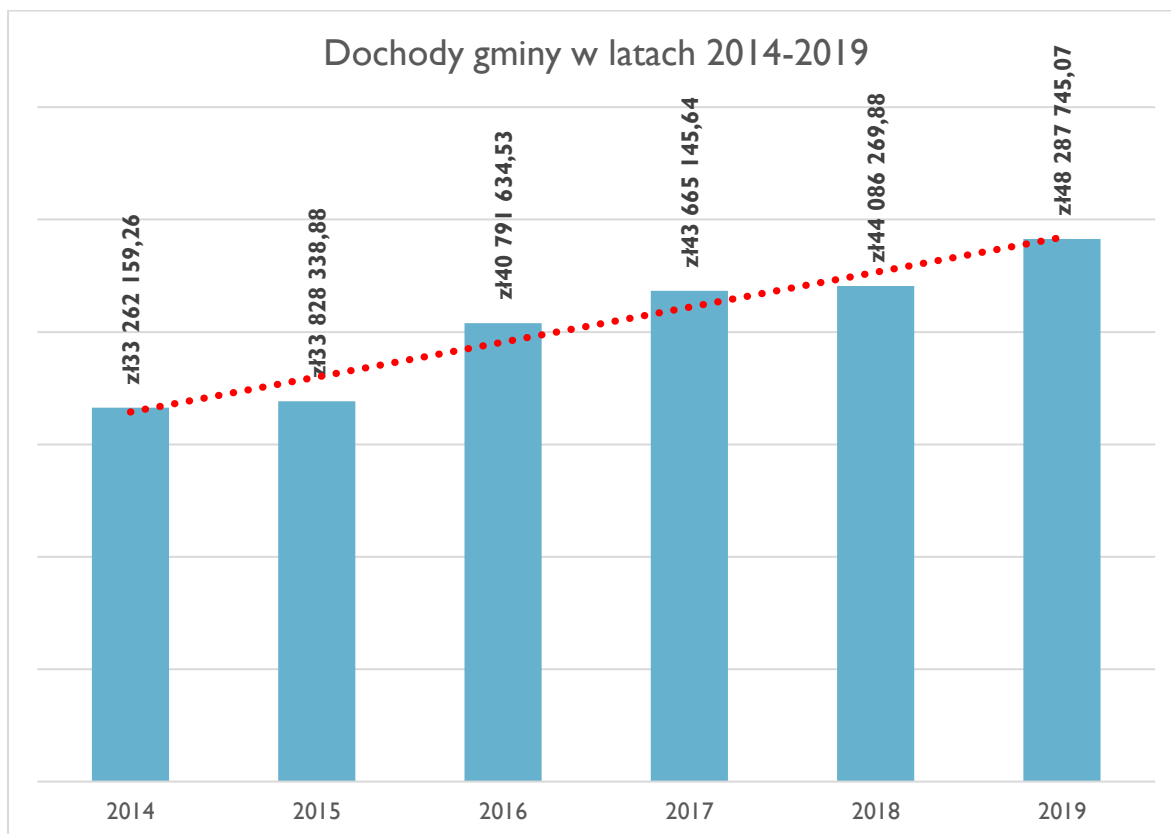
Poniżej przedstawiamy porównanie wartości budżetowych w ujęciu graficznym.

PORÓWNANIE WARTOŚCI DOCHODÓW I WYDATKÓW GMINY W LATACH 2014-2019

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochód gminy w zł	33.262.159,26	33.828.338,88	40.791.634,53	43.665.145,64	44.086.269,88	48.287.745,07
różnica rok do roku +/-		566.179,62	6.963.295,65	2.873.511,11	421.124,24	4.201.475,19
różnica rok do roku +/- w %						
Wydatki gminy w zł	35.948.770,44	33.823.310,31	39.706.677,97	44.358.191,76	48.669.424,82	48.336.462,28
różnica rok do roku +/-		-2.125.460,13	5.883.367,66	4.651.513,79	4.311.233,06	-332.962,54
różnica rok do roku +/- w %						
Deficyt/nadwyżka	-2.686.611,18	5.028,57	1.084.956,56	-693.046,12	-4.583.154,94	-48.717,21

Występujące różnice w wartości dochodów i wydatków związane są przede wszystkim z realizacją wydatków inwestycyjnych. Samorząd może zaciągać na ten cel zobowiązania kredytowe/pożyczkowe, uzupełniając deficyt również środkami wolnymi z budżetów lat wcześniejszych.

Dochody Gminy Żychlin od dawna wykazują stałą tendencję rosnącą, wynikającą z dobrej koniunktury gospodarczej, wyraźnego spadku bezrobocia i wzrostu dochodów mieszkańców, ze skutecznego zarządzania organizacją oświaty, co skutkuje stałym wzrostem subwencji oświatowej oraz prawidłowo prowadzoną polityką podatkową, co ma wyraźne odzwierciedlenie w dochodach z tytułu subwencji z budżetu państwa. Rosnące dochody pozwalają pokrywać wydatki bieżące, które na skutek m.in. decyzji Rady Ministrów, ulegają znacznym wzrostom. Zauważalny mógł być wzrost wydatków z uwagi m.in. na znaczne podniesienie minimalnej płacy, rosnące ceny na rynku cen energii elektrycznej i pozostałych usług.

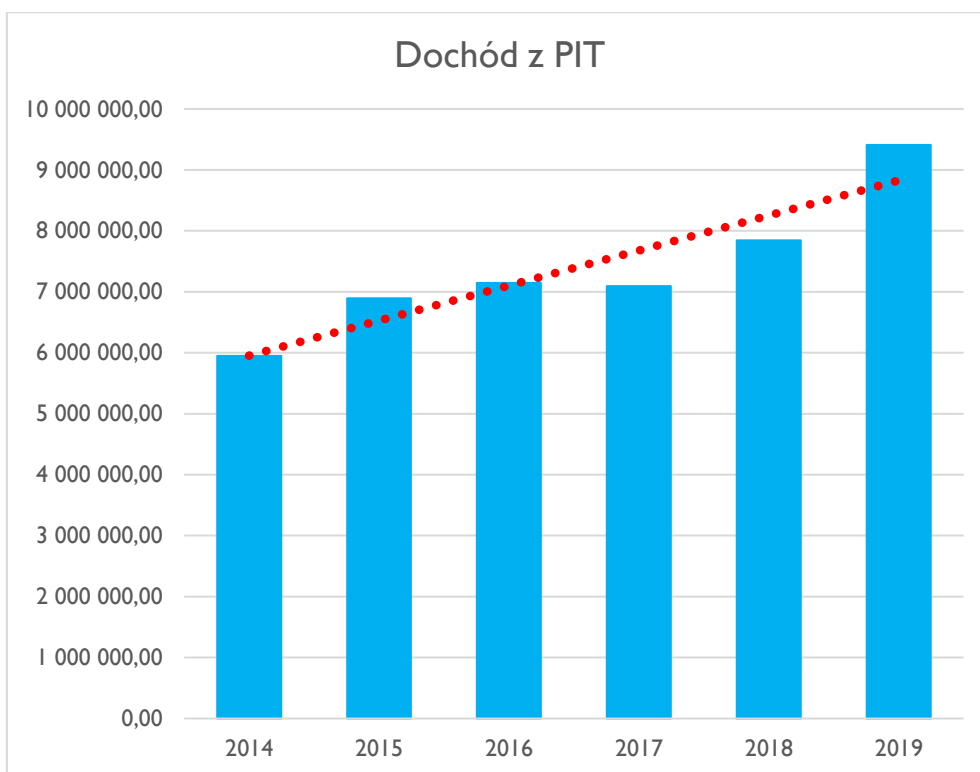
W latach 2014-2019 dochód gminy wzrósł z kwoty 33,26 mln zł do poziomu 48,28 mln zł o 15.025.585,81 zł, czyli ponad 45%.

W tym samym czasie wydatki wzrosły z kwoty 35,94 mln zł do poziomu 48,33 mln zł o 12.387.691,84 zł, czyli ponad 36%.

Dobra koniunktura gospodarcza i dynamika inwestycji w sektorze przedsiębiorstw, wzrosty wynagrodzeń i powstawanie nowych miejsc pracy, determinują społeczno-gospodarczy rozwój w Gminie Żychlin. Znajduje to odzwierciedlenie w malejących wydatkach w zakresie wsparcia z pomocy społecznej i spadku liczby bezrobotnych oraz podopiecznym MGOPS oraz wyraźny wzrost udziałów gminy w dochodach PIT. W latach 2014-2019 przedstawiały się one następująco:

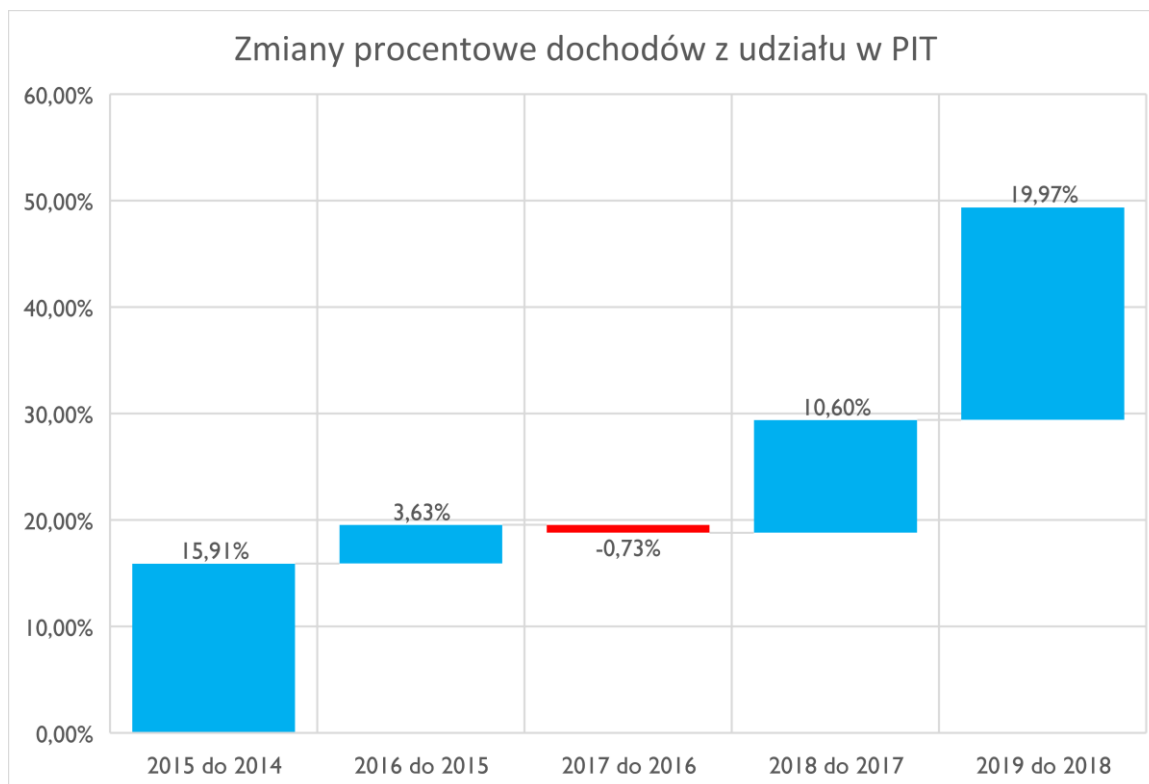
Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dochód z PIT w zł	5.948.423,00	6.894.933,00	7.145.523,00	7.093.584,00	7.845.356,00	9.411.923,00
różnica rok do roku +/- w zł		946.510,00	250.590,00	-51.939,00	751.772,00	1.566.567,00
różnica rok do roku +/- w %		15,91%	3,63%	-0,73%	10,60%	19,97%

W latach 2015, 2018 i 2019 odnotowaliśmy wzrosty od 10,6 do 19,97% w skali roku. Wyraźnie mniejsza dynamika w roku 2016 i minimalny spadek o 0,73% w 2017.

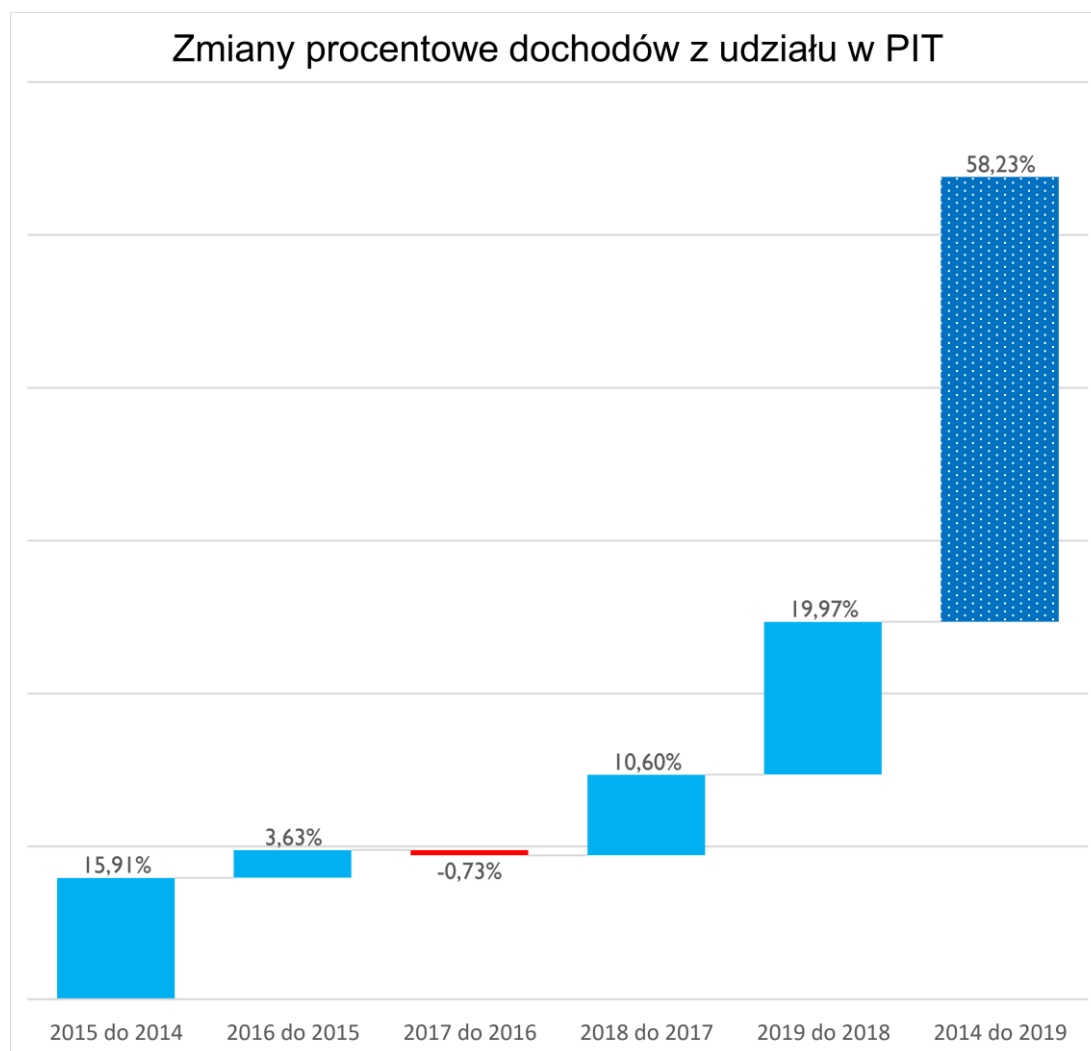

Linia trendu wskazuje wyraźną tendencję wzrostową.

Wzrost dochodów w ujęciu procentowym przedstawia poniższy wykres.

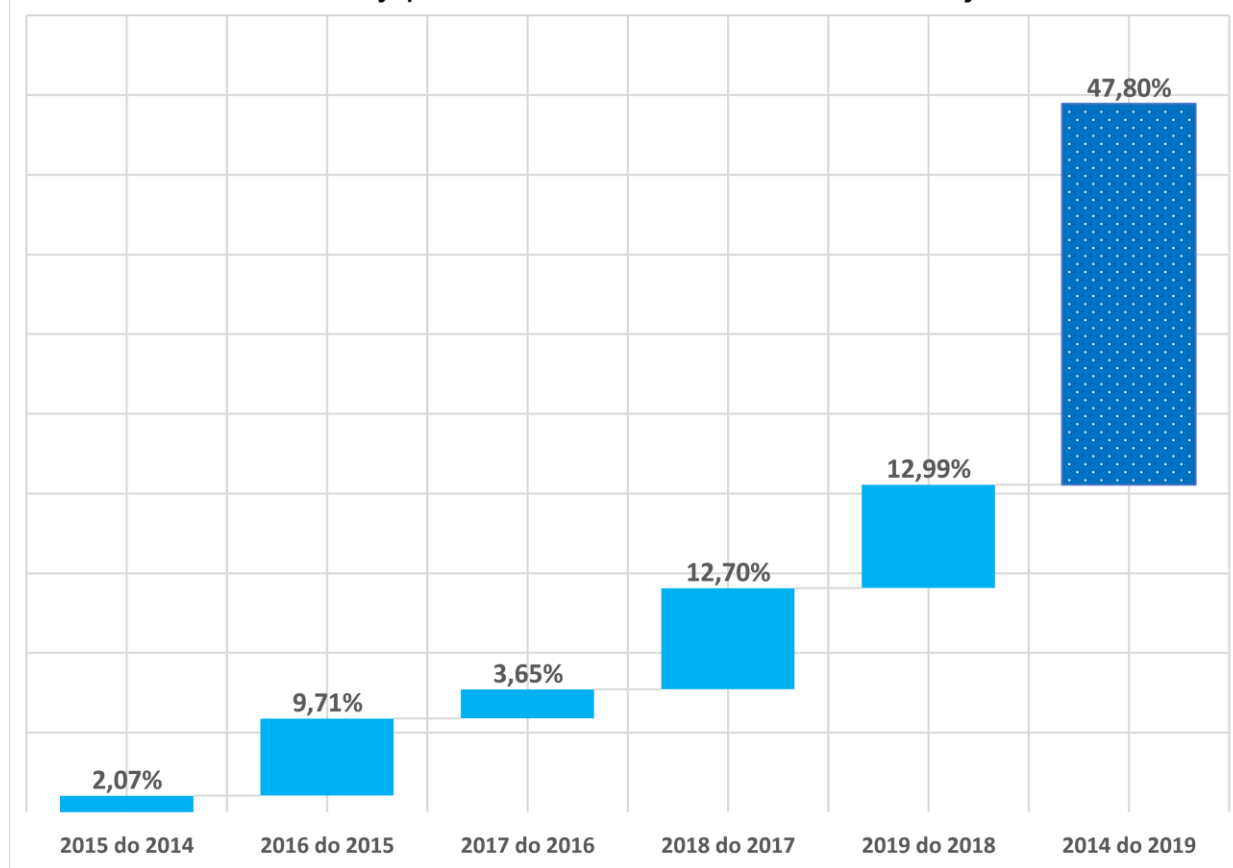
Kolejny wykres przedstawia zmianę procentową w ujęciu rok do roku oraz zmianę łączną na przestrzeni lat 2014-2019. Ogółem wartość procentowa wzrostu dochodów z tytułu udziału w PIT wyniosła 58,23% z kwoty 5,94 mln do 9,41 mln zł.

Dochody z tytułu wysokości subwencji w latach 2014-2019 przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Subwencja w zł	6.614.694,00	6.751.363,00	7.406.615,00	7.677.203,00	8.652.568,00	9.776.418,00
różnica rok do roku +/- w zł		136.669,00	655.252,00	270.588,00	975.365,00	1.123.850,00
różnica rok do roku +/- w %		2,07%	9,71%	3,65%	12,70%	12,99%

Zmiany procentowe dochodów z subwencji

Powyższy wykres przedstawia zmianę procentową w ujęciu rok do roku oraz zmianę łączną na przestrzeni lat 2014-2019 w zakresie dochodów z subwencji ogólnej.

Wartość subwencji wyliczana przez Ministerstwo Finansów ma wyraźną tendencję rosnącą od 2 do prawie 13% wzrostu rocznego. Ogółem wartość procentowa wzrostu dochodów z tytułu subwencji wyniosła blisko 48%. Wskaźnik ten wskazuje na prawidłowe zarządzanie dochodem własnym gminy z tytułu podatków lokalnych i sprawną organizację systemu oświaty w Gminie Żychlin.

Wartość wzrostu dochodu z tytułu subwencji w ujęciu kwotowym wyniosła 3,16 mln zł.

Widoczna dynamika wzrostu dochodów Gminy Żychlin nie równoważy wzrostów kosztów, które wynikają z czynników zewnętrznych tj. skokowego wzrostu minimalnej płacy, wzrostu cen energii elektrycznej, a co za tym idzie rosnących cen usług. Konieczność bilansowania poziomu wydatków bieżących z dochodami, w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 243 ustawy o finansach publicznych powoduje, że samorząd musi szukać oszczędności i dokonywać cięć w wydatkach.

Nadal poważnym problemem, pomimo wzrostu wartości subwencji, pozostaje bilansowanie działalności oświaty. Część oświatowa subwencji, nie pokrywa nawet wydatków na płace nauczycieli. Średnia dopłata z budżetu gminy, z dochodów własnych, do części oświatowej wynosi ok. 30% kosztów, czyli ponad 3 mln zł. I jest to dobry wskaźnik na tle danych z polskich gmin, gdzie dopłaty sięgają rzędu nawet 50%(!). Jest to tendencja utrwalona od wielu lat w całej Polsce. Samorządy muszą sobie radzić z tym problemem same. Szczególnie, że wprowadzane podwyżki płac pensji nauczycieli również nie posiadają pokrycia w subwencji.

ZADŁUŻENIE GMINY W LATACH 2014-2019

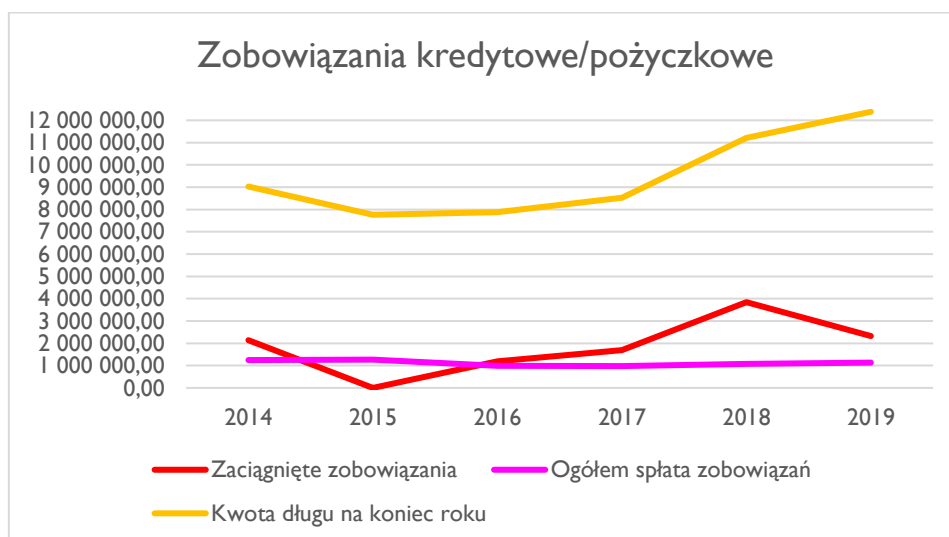
Opisywane wyżej czynniki związane ze wzrostem kosztów bieżących (płace, koszty usług etc.) i brak zbilansowania w dochodach z subwencji, są powodami wypracowywania zbyt małej nadwyżki operacyjnej, która pozwoliłaby realizować zadania inwestycyjne bez finansowania z kredytów i pożyczek. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że po reformie finansów publicznych z lat 2009-2011, samorzady nie mogą zaciągać kredytów i pożyczek na działalność bieżącą, jeśli spłata nie następuje w roku zaciągnięcia zobowiązania. Są to przypadki pożyczek krótkoterminowych w przypadkach kryzysowych np. zniszczenia wywołane klęską żywiołową.

Realizując politykę finansową w Gminie Żychlin, monitorujemy stan zadłużenia nie dopuszczając do sytuacji powstania ryzyka utraty płynności. Występują przypadki gdy samorząd nie zaciąga żadnych zobowiązań, realizując inwestycje tylko za środki własne. Tak było w roku 2015 i w obecnym 2020 roku. W poniżej przedstawionej tabeli można zauważyć, że pomimo iż poziom kwotowy długu urósł o około 4,6 mln zł, z poziomu 7.764.799 zł w 2015 roku do poziomu 12.383.121 zł w 2019 roku, to procentowe wskaźniki spłaty rat, odsetek, zobowiązań ogółem w stosunku do dochodu zmalały prawie o połowę, ponieważ w tym samym czasie dochód urósł o ponad 14,3 mln. zł. Malejące wskaźniki obrazują ostrożnościową politykę zadłużeniową prowadzoną przez nasz samorząd.

Kwota długu na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 12.383.121 zł, czyli 25,64% dochodu ogółem. Wskaźnik poziomu zadłużenia przed reformą finansów publicznych, zezwalał gminom na zadłużanie do poziomu 60% doch.og.

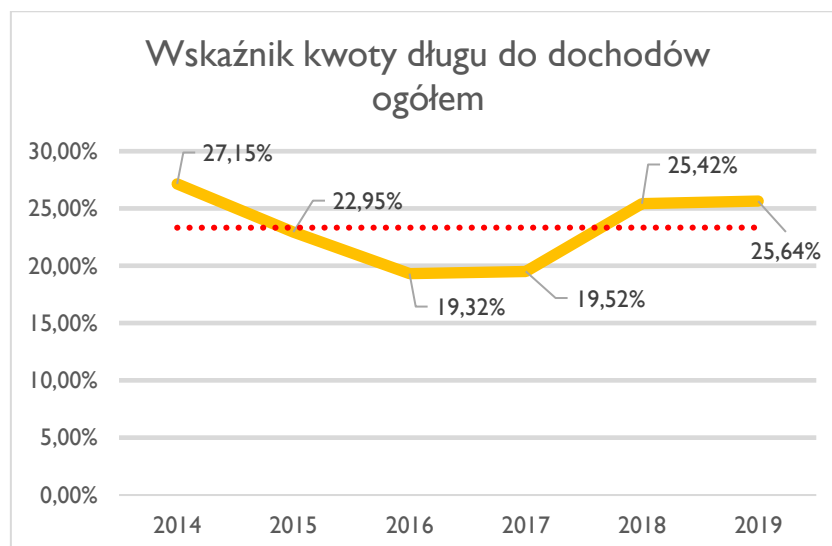
Tabela poniżej przedstawia poziom wartości długu ogółem, wartości rocznych wzrostów zadłużenia i ujęcie wskaźnikowe, które jest zabezpieczeniem prawnym przed nadmiernym zadłużaniem się samorządów. Gmina Żychlin spełnia wszystkie wskaźnikowe wymagania dbając o prawidłowy przebieg korzystania z narzędzi dłużnych związanym z realizacją inwestycji.

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zaciągnięte zobowiązania	2.136.169,00	0,00	1.185.232,00	1.696.690,00	3.844.954,00	2.332.726,00
Ogółem spłata zobowiązań	1.246.899,17	1.267.663,85	988.150,78	978.814,24	1.069.975,03	1.127.919,79
Spłaty rat kapitałowych	1.018.250,00	1.018.258,00	818.768,00	806.654,00	911.496,00	908.362,00
Zapłata odsetek i dyskonta określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych	228.649,17	249.405,85	169.382,78	172.160,24	158.479,03	219.557,79
Kwota długu na koniec roku	9.032.057,00	7.764.799,00	7.882.263,00	8.523.299,00	11.208.757,00	12.383.121,00
Wykonanie dochodów ogółem	33.262.159,26	33.828.338,88	40.791.634,53	43.665.145,64	44.086.269,88	48.287.745,07
Wskaźnik spłaty rat kapitałowych do dochodów ogółem	3,06%	3,01%	2,01%	1,85%	2,07%	1,88%
Wskaźnik spłaty odsetek do dochodów ogółem	0,69%	0,74%	0,42%	0,39%	0,36%	0,45%
Wskaźnik spłaty zobowiązań ogółem do dochodów ogółem	3,75%	3,75%	2,42%	2,24%	2,43%	2,34%
Wskaźnik kwoty długu do dochodów ogółem	27,15%	22,95%	19,32%	19,52%	25,42%	25,64%

Jak widać na powyższym wykresie, w 2015 roku Gmina Żychlin nie zaciągnęła żadnych nowych zobowiązań, a w latach 2016-2017 zmiana była nieznaczna. Niestety w wyniku wprowadzanych w przestrzeni finansów publicznych zmian, wynikających z opisywanych na stronie 18 wzrostów kosztów bieżących, w latach 2018-2019 następuje wzrost wartości zaciąganych pożyczek i kredytów. Rosnące koszty prowadzenia działalności powodują, że samorzady nie są w stanie wypracowywać nadwyżek operacyjnych zapewniających finansowanie inwestycji ze środków własnych.

Należy się spodziewać, że w przypadku braku zmiany wartości wskaźnika udziałów gmin w subwencji, postulowanych przez korporacje samorządowe (m.in. Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP), potencjał inwestycyjny samorządów może ulec pogorszeniu.

Przed reformą systemu finansów publicznych, zgodnie z ustawą dług gminy nie mógł przekraczać poziomu 60% wartości dochodu ogółem. W tym ujęciu, jak widać na powyższym wykresie, wskaźnik długu waha się między 19,32 (2016) a 27,15% (2014).

Linia trendu (kropkowana czerwona linia na wykresie) pokazuje stabilną wartość wskaźnika w stosunku do stale rosnącego dochodu budżetu.

2.2 WYKONANIE WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH W 2019 ROKU.

Rok 2019 pod kątem inwestycji przebiegał pod dyktando zadań związanych modernizacjami dróg oraz z przygotowaniem szkół do wymogów wprowadzanej reformy oświaty.

W wyniku przyjęcia przez Radę Miejską w Żychlinie uchwały budżetowej zrealizowano zadania:

1. Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Okoniewskiego

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania w zakresie modernizacji odcinka kanalizacji sanitarnej.

Zadanie realizowane było przez Samorządowy Zakład Budżetowy w ramach udzielonej dotacji inwestycyjnej.

Wartość łączna zadania: 48.657,17 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania poprawie uległ techniczny komfort użytkownika kanalizacji sanitarnej przez zarządcę infrastruktury oraz zabezpieczony został przed ewentualnymi zniszczeniami w trakcie awarii sieci, odcinek ul. Okoniewskiego.

2. Przebudowa ul. Dolnej w Żychlinie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Przebudowa ul. Dolnej w Żychlinie – część I”. W zakresie realizacji wchodziło wykonanie robót budowlanych – roboty przygotowawcze i ziemne, podbudowa konstrukcji jezdni z podbudową – 1.505 m², wykonanie przepustu i regulacja uzbrojenia podziemnego.

Roboty budowlane zostały wykonane przez Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane „MAWEX”, z siedzibą: ul. Mickiewicza 94, 99-300 Kutno.

Wartość łączna zadania: 109.925,58 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania zwiększono bezpieczeństwo i komfort ruchu drogowego poprzez zwiększenie szerokości drogi. Dokonano niezbędnego obniżenia warstwy konstrukcyjnej, powodując regulację wysokościową wjazdów na posesje osób fizycznych. Powyższe prace stanowią element przygotowawczy do wykonania nawierzchni z asfaltu.

3. Przebudowa ul. Chabrowej w Żychlinie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Modernizacja ul. Chabrowej w Żychlinie” w zakresie realizacji wchodziło wykonanie robót budowlanych – korytowanie podłoża, wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego wraz z zagęszczeniem, ułożenie nawierzchni z kostki betonowej gr. 8 cm na powierzchni 429,15 m², mechaniczne czyszczenie i regulacja studni kanalizacyjnych, regulacja urządzeń wodno-kanalizacyjnych – kratki ściekowe.

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „ELBUD”, z siedzibą: 09-500 Gostynin, ul. Targowa 1.

Wartość łączna zadania: 105.968,89 zł.

W wyniku wykonania powyższych robót poprawiono warunki korzystania i dojazdu do działek mieszkańców osiedla, jak również usprawniono dowóz dzieci do Zespołu Szkół nr I w Żychlinie przy ul. Łukaszyńskiego 21.

4. Przebudowa drogi gminnej Czesławów-Drzewoszki Wlk.

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej Czesławów-Drzewoszki Wielkie”. W zakresie realizacji wchodziło wykonanie robót budowlanych - przebudowa nawierzchni drogi do 4 m wraz z wykonaniem nakładki asfaltowej 2 x 4 cm na długości 2,015 km, wykonanie poboczy z kruszywa łamanego, przebudowa rowów przydrożnych, przebudowa przepustów w jezdni i na zjazdach.

Zadanie było współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Całkowita wartość zadania to kwota 1.397.888,67 zł brutto, w tym kwota 190.747 zł stanowi dofinansowanie zadania ze środków unijnych, a kwota 1.207.141,67 zł stanowi udział własny gminy w realizacji zadania.

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o., ul. Wyszyńskiego 13, 99-300 Kutno.

W wyniku wykonania powyższego zadania zwiększono bezpieczeństwo i komfort ruchu drogowego. Poprawie uległ stan techniczny istniejącej drogi. Mieszkańcy zyskali możliwość komunikowania się z sąsiednią gminą Bedlno, jak również skrócono dojazd do drogi wojewódzkiej Nr 583.

5. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie”. To kolejny – kończący etap prac związanych z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w obiekcie wraz z robotami remontowymi pokrycia dachowego.

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę Przedsiębiorstwo Inżynieryjne ELBUD z siedzibą: ul. Targowa 1, 09-500 Gostynin oraz firmę ZŁOTE RĘCE z siedzibą: ul. 3-go Maja 22, 99-320 Żychlin.

Wartość łączna zadania: 85.965,50 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania dokończono trwający od kilku lat etap prac zmierzających do całkowitej wymiany blisko 30-letniej stolarki okiennej i drzwiowej, co poprawiło parametry izolacyjne obiektu oraz komfort jego użytkowania.

6. Modernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Modernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie”. Zakres zadania obejmował dostawę i montaż destryfikatorów w ilości 3 szt. oraz zakup i dostawę 4 wentylatorów mechanicznych nawiewno-wywiewnych wraz z montażem i uruchomieniem systemu.

Roboty zostały wykonane przez firmę P.P.H.U. „AIR-MAXX” z siedzibą: ul. 1 Maja 62, 99-320 Żychlin oraz Sport Halls Sp. z o. o. z siedzibą: ul. Komuny Paryskiej 57/15, 50-452 Wrocław.

Wartość łączna zadania: 36.900,00 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania polepszone komfort użytkowania sali gimnastycznej poprzez podwyższenie temperatury i usprawnienie systemu nagrzewania.

---

7. Budowa sieci internetowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żychlinie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn. „Budowa sieci internetowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żychlinie. Zakres zadania obejmował zakup urządzeń sieciowych, oprzyrządowania sieciowego, rozprowadzenie infrastruktury sieciowej, wykonanie dokumentacji powykonawczej.

Roboty zostały wykonane przez firmę Flexservice z siedzibą: ul. Narutowicza 10, 99-320 Żychlin

Wartość łączna zadania: 67.620,00 zł.

8. Budowa instalacji klimatyzacyjnej w Szkole Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Budowa instalacji klimatyzacyjnej w Szkole Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie”. Zakres zadania obejmował dostawę i montaż jednostek wewnętrznych (4szt.) oraz jednostek zewnętrznych (2 szt.)

Roboty zostały wykonane przez firmę ZŁOTE RĘCE z siedzibą: ul. 3-go Maja 22, 99-320 Żychlin.

Wartość łączna zadania: 17.835,00 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania poprawiono komfort użytkowania obiektu.

9. Zakup inwestycyjny – patelnia elektryczna dla Przedszkola Samorządowego Nr I w Żychlinie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Zakup patelni elektrycznej dla Przedszkola Samorządowego Nr I w Żychlinie”.

Dostawcą sprzętu była firma GastroStar, z siedzibą: ul. Plac Wolności 21-22, 99-300 Kutno.

Wartość łączna zadania: 16.357,77 zł.

10. Adaptacja budynku Gimnazjum na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr I w Żychlinie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Adaptacja budynku Gimnazjum na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr I w Żychlinie”. To kolejny etap robót modernizacyjnych obiektu. Tym razem przystąpiono do prac remontowych wewnątrz budynku szkoły, które miały na celu przystosowanie obiektu do nowego systemu oświaty ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania pomieszczeń lekcyjnych oraz sanitarnych dla uczniów klas I – III.

Zakres prac remontowych obejmował m. in. wykonanie nowych posadzek wraz z nawierzchnią elastyczną typu Tarket, wymianę stolarki drzwiowej, wymianę instalacji co., malowanie ścian i sufitów sal lekcyjnych, wykonanie sanitariatów dla dziewcząt i chłopców, spełnienie wymogów w zakresie bezpieczeństwa p. poż.

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę PHU ELVIS, z siedzibą: 99-320 Żychlin, ul. Narutowicza 1.

Wartość łączna zadania: 804.026,63 zł.

W wyniku wykonania powyższego zakresu prac dostosowano obiekt do wymogów ministerialnych związanych z reformą oświaty i zmianą siedziby szkoły podstawowej. Podniesiono standard i funkcjonalność obiektu.

11. Budowa placu zabaw dla dzieci w Grzybowie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Budowa placu zabaw dla dzieci w Grzybowie”. Zakres zadania obejmował przygotowanie terenu pod urządzenia placu zabaw oraz montaż urządzeń takich jak: zjeżdżalnia, huśtawka wahadłowa podwójna, huśtawka ważka, karuzela, bujak zwykły.

Na w/w zadanie uzyskano pomoc finansową w kwocie 10.000 zł udzieloną z budżetu Województwa Łódzkiego jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich.

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę Magic Garden Sp. z o.o. z siedzibą: ul. Wyszyńskiego 60 A, 88-170 Pakość.

Wartość łączna zadania: 13.600,00 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania uatrakcyjniono wypoczynek dzieci i młodzieży z terenów wiejskich.

12. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Czesławowie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Czesławowie”. Zakres zadania obejmował termomodernizację istniejącego obiektu świetlicy polegającą na wymianie istniejącej stolarki okiennej, drzwiowej, wrót garażowych, docieplenie ścian przy użyciu styropianu metodą lekko-mokrą, wykonanie prac remontowych, murarsko-malarskich wewnątrz obiektu, wykonanie szamba z częściowym zagospodarowanie terenu wokół budynku (opaska, chodniki).

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę MIG-MA Sp. z o. o., z siedzibą: 99-320 Żychlin, ul. Barlickiego 15.

Wartość łączna zadania: 107.329,65 zł.

W wyniku przeprowadzonych prac uległ zmianie wizerunek obiektu, komfort jego użytkowania, co przyczyniło się do zwiększenia ilości użytkowników i ilości organizowanych imprez, spotkań mieszkańców sołectwa.

13. Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Chochołowie

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadania pn.: „Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Chochołowie”. Zakres zadania obejmował remont dachu w świetlicy wiejskiej w sołectwie Chochołów poprzez zdjęcie starego dachu z eternitu, uzupełnienie więźby dachowej oraz założenie nowego poszycia dachowego z blachy.

Na w/w zadanie uzyskano pomoc finansową w kwocie 10.000 zł udzieloną z budżetu Województwa Łódzkiego jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich.

Roboty budowlane zostały wykonane przez firmę MIG-MA Sp. z o. o., z siedzibą: 99-320 Żychlin, ul. Barlickiego 15.

Wartość łączna zadania: 28.000,00 zł.

W wyniku wykonania powyższego zadania poprawił się wygląd i estetyka obiektu. Zwiększono również szczelność pokrycia dachowego i brak powstawania punktowych zacieków jak dotychczas.

14. Zakup inwestycyjny – rata za budynek przy ul. Łąkowej 6a

Przedmiotem wydatku inwestycyjnego jest rata roczna za zakup budynku mieszkalnego przy ul. Łąkowej 6a.

Wartość łączna wydatku: 249.000,00 zł.

W budynku przy ul. Łąkowa 6a powstała wspólnota mieszkaniowa, ponieważ Gmina Żychlin dokonała sprzedaży mieszkań.

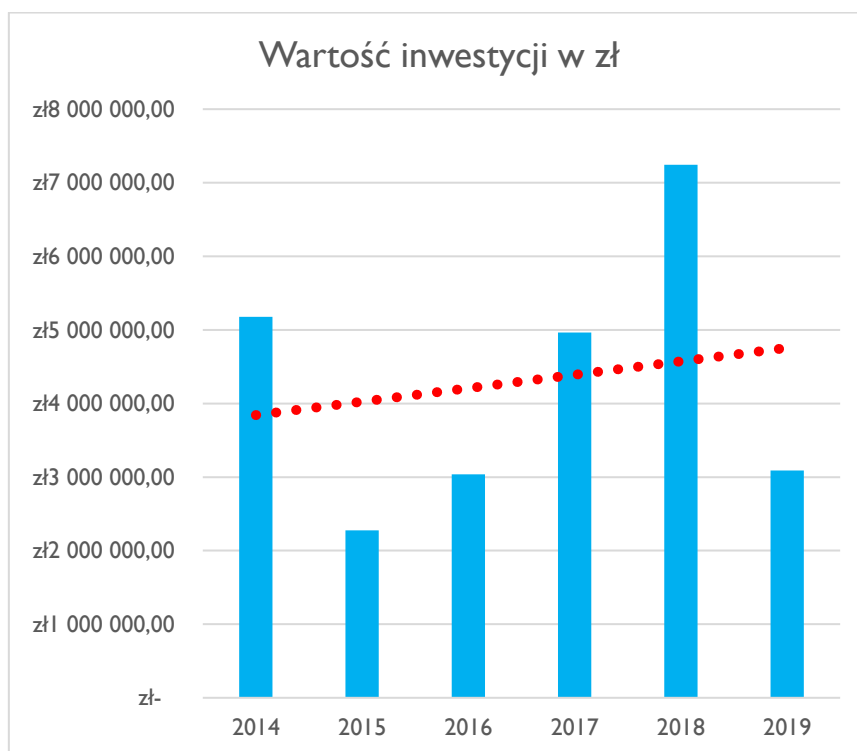
Łączna wartość wydatków inwestycyjnych w 2019 roku wyniosła:

3.089.074,86 zł

W tej kwocie znajduje się wartość dofinansowania zewnętrznego z tytułu dotacji z UE i środków krajowych w wysokości: 210.747 zł.

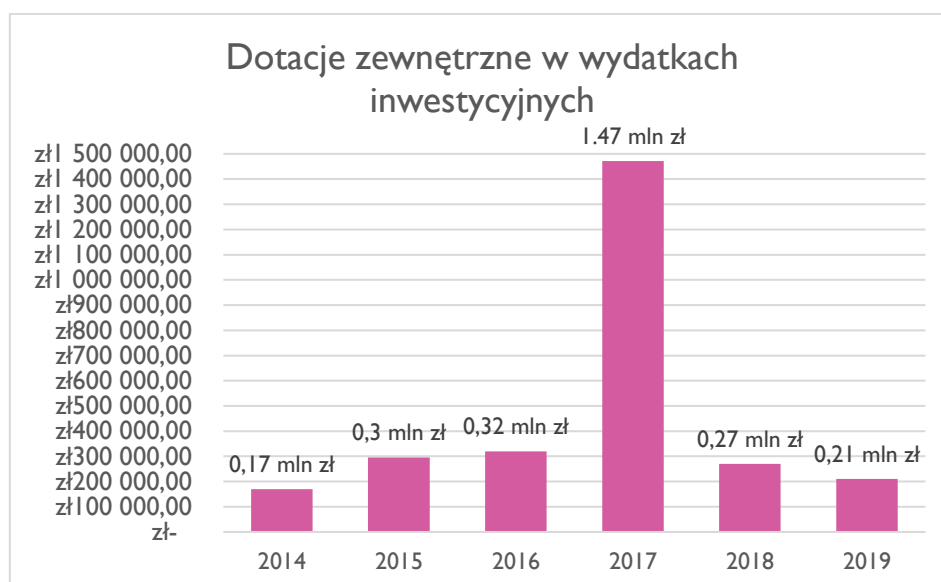
Wartość inwestycji w latach 2014-2019

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wartość inwestycji w zł	5.179.039,00	2.275.392	3.037.897	4.965.008	7.246.364	3.089.074,86
różnica rok do roku +/- w zł		-2.903.647	+762.505,00	+1.927.111	+2.281.356	-4.157.289,14
różnica rok do roku +/- w %		-56%	+33,5%	+63,4 %	+46%	-57%
W tym dotacje zewnętrzne w zł	170.000,00	295.508,89	319.995,32	1.471.265,20	269.488,41	210.747,00
różnica rok do roku +/- w zł		125.508,89	24.486,43	1.151.269,88	-1.201.776,79	-58.741,41
różnica rok do roku +/- w %		+73,8%	+8,3%	+359,8%	-81,7%	-21,8%

Łączna wartość inwestycji w latach 2014-2019 wyniosła 25.792.774,86 zł, co daje średnią na rok budżetowy w wysokości 4.298.795,81 zł. Linia trendu na wykresie oznaczona kolorem czerwonym, wskazuje na tendencję wzrostową, w ujęciu średniorocznym wydatków na inwestycje.

Trend zaburza zauważalny spadek wartości inwestycji w 2019 roku. Wynika to z nowego etapu planowania zadań, które będą akceptowane przez Radę Miejską nowej kadencji oraz odzwierciedla trend pogarszania się potencjału finansowania inwestycji, opisywany w pkt. 2.1.

Łączna wartość dotacji zewnętrznych w latach 2014-2019 wyniosła 2.737.004,82 zł. Pozyskiwanie dotacji zewnętrznych, ze źródeł europejskich i z budżetu centralnego, zależy od ogłaszanych konkursów i wpisywaniu się planów inwestycyjnych samorządu w przyjęte ramy konkursowe.

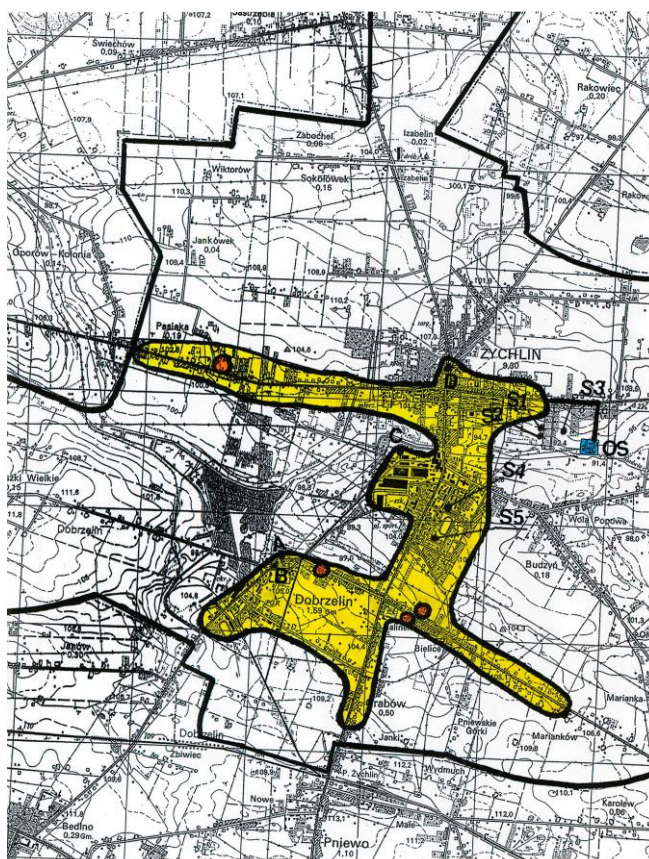
3. GOSPODARKA LOKALNA: INFRASTRUKTURA I USŁUGI KOMUNALNE, BUDOWNICTWO I PRZEDSIĘBIORSTWA

Gmina Żychlin wykonuje zadania własne, wynikające z ustawy o samorządzie gminnym w zakresie szeroko rozumianej gospodarki komunalnej, za pośrednictwem Samorządowego Zakładu Budżetowego (zaopatrzenie w wodę, odbiór ścieków komunalnych, mieszkaniowy zasób gminy i publiczny transport zbiorowy).

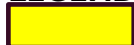
3.1 ZAOPATRZENIE W WODĘ – SYSTEM I KOSZTY

Zaopatrzenie w wodę prowadzone jest w oparciu o ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Gmina Żychlin zaopatruje mieszkańców w wodę za pomocą pięciu studni głębinowych ujmujących wodę podziemną z otworów trzecio- i czwartorzędowych. Stację uzdatniania wody oddano do eksploatacji w roku 1984. Stacja ta może wyprodukować 3.900 m³/dobę wody. Uzdatnianie wody oparte jest na odżelazianiu wody w zamkniętych odżelaziaczach oraz odkażaniu jej podchlorynem sodu. Odkażanie w niej jest procesem ciągłym. Prowadzone jest profilaktycznie co drugi tydzień oraz każdorazowo po wystąpieniu awarii sieci. Stacja uzdatniania wody zlokalizowana jest w Żychlinie przy ul. Łukasieńskiego 63.

Lokalizacji studni głębinowych w tle obszaru „Aglomeracja Żychlin” (opis aglomeracji patrz: ppkt 3.2)

LEGENDA:

S1,S2,S3,S4,S5
OS

„Aglomeracja Żychlin”

Studnie głębinowe
Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych

Strefa ochronna ujęć wody jest obszarem poddanym zakazom, nakazom i ograniczeniom w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. Strefa ochronna obejmuje ujęcie wody w raz z przyległymi terenami. Celem ustanowienia strefy ochronnej jest zabezpieczenie dopływu do ujęcia wody podziemnej bez skażeń fizyko- chemicznych i bakteriologicznych, o ustalonej ilości. Chodzi tu o zabezpieczenie nie tylko jakościowe, ale też ilościowe zasobów wody. W przytoczonych strefach ochrony wydzielone są strefy ochrony bezpośredniej.

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Żychlin budowana jest od roku 1950. Obecnie długość czynnej sieci wodociągowej wynosi: 125,3 km, w tym 1,7 km stanowi sieć przesyłową i 123,6 km sieć rozdzielczą, uliczną. Długość przyłączy wodociągowych wynosi: 46,17 km. W roku 2019 Samorządowy Zakład Budżetowy sprzedał 352.900 m³ wody dla gospodarstw domowych, w tym 1.000 m³ zakupiono od Gminy Oporów. Zakupiona woda została sprzedana mieszkańcom Gminy Żychlin, których gospodarstwa położone są w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy Oporów. Sprzedaż wody dla gospodarstw domowych stanowiła 72 % globalnie sprzedanej wody. Średnie zużycie wody na statystycznego mieszkańca Gminy Żychlin w roku 2019 wyniosło 0,09 m³ na dobę. Jest ono niższe od normatywnego przyjmowanego do obliczeń hydraulicznych (w odniesieniu do mieszkańców zamieszkałych). Sprzedaż wody na cele przemysłowe w roku 2019 wyniosła 62.800 m³ co stanowiło 12 % sprzedaży wody.

W roku ubiegłym Samorządowy Zakład Budżetowy sprzedał w hurcie 77.210 m³, wody do Gminy Pacyna, co stanowiło 16 % ogólnej sprzedaży wody za 2019 r.

Koszty związane z utrzymaniem sieci wodociągowych wraz z kosztami stacji uzdatniania wody kształtują się na poziomie: 1,78 mln zł. Do końca 2019 roku utrzymywały się one na porównywalnym poziomie w okresie ostatnich 4 lat. W roku 2019 odnotowano nieznaczny wzrost ilości sprzedanej wody w stosunku do roku poprzedniego. Wyniósł on ca. 15 000 m³ sprzedanej wody. Największy wzrost sprzedanej wody odnotowano w grupie taryfowej – „gospodarstwa domowe”. Z uwagi na znaczne wzrosty cen energii i kosztów pracy (podniesienie minimalnej płacy) koszty znacznie wzrastają od 2020 roku.

Samorządowy Zakład Budżetowy zobowiązany jest do monitorowania i analizy stanu technicznego urządzeń będących w jego posiadaniu, bądź oddanych w eksploatację.

Na poniższym wykresie przedstawiono układ kosztów zaopatrzenia w wodę dla Gminy Żychlin.

3.2 ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW W AGLOMERACJI ŻYCHLIN I POZA NIĄ – SYSTEM I KOSZTY

CO TO JEST W OGÓLE AGLOMERACJA?

Zgodnie z prawem unijnym, zasadniczą rolę w gospodarowaniu ściekami komunalnymi oraz ochronie wód powierzchniowych i środowiska wodnego przed zanieczyszczeniem ściekami, do których są one odprowadzane odgrywa dyrektywa 91/271/EWG. Dyrektywa stanowi podstawowy dokument prawny UE w tym zakresie. Opracowane wytyczne zawierają praktyczne informacje dla potrzeb tworzenia lub zmiany granic i obszaru aglomeracji – obszarów funkcjonowania i budowy sieci kanalizacji sanitarnych. Wytyczne te są adresowane do gmin oraz urzędów marszałkowskich oraz innych podmiotów biorących udział w tworzeniu i kształtowaniu aglomeracji w ramach prawidłowej realizacji inwestycji. Wytyczne do tworzenia aglomeracji określają ekonomiczne i środowiskowe założenia do analizy zasadności budowy nowych odcinków kanalizacji lub wprowadzania alternatywnych rozwiązań (np. przydomowe oczyszczalnie ścieków). Z punktu widzenia wskaźników efektywności pracy sieci i układu, rozbudowę systemu winno się prowadzić w terenie akceptowalnym ekonomicznie. Wskaźnik efektywności ekonomicznej wynosi: 120 mieszkańców/kilometr rozbudowywanej sieci. Wskaźnik na chwilę obecną został osiągnięty na terenie całej aglomeracji. Rozbudowa sieci dokonywana jest jedynie w kierunkach potencjalnego rozwoju urbanistycznego miasta i terenów do niego przyległych.

Na terenie gminy Żychlin odbiór ścieków komunalnych odbywa się poprzez zcentralizowany system kanalizacji sanitarnej (mowa tu o sieciach głównych i rozdzielczych) oraz poprzez dowóz ścieków taborem asenizacyjnym. Dodatkowo na terenach nieujętych w aglomeracji mieszkańcy korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych, których opróżnianiem zajmują się wyspecjalizowane firmy.

Gmina posiada częściowo rozdzielczy, a częściowo ogólnospławny system kanalizacji sanitarnej. Kanalizacja ogólnospławna charakteryzuje się większymi przepływami w okresach deszczowych o mniejszym stężeniu ścieków w kolektorze i mniejszymi przepływami odpowiadającymi przepływom w rozdzielczej sieci w okresach bezdeszczowych.

Odcinki sieci rozdzielczej charakteryzują się mniejszymi przepływami w kolektorze, lecz dużym stężeniem ścieków i gazów kanałowych głównie siarkowodoru (H_2S) i azotu (N_2). Eksploatacja tak zróżnicowanej sieci wymaga od obsługi dużej fachowości i odpowiedzialności. Do eksploatacji sieci niezbędne jest zapewnienie specjalistycznego sprzętu sieciowego.

Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 25.719,16 mb w tym:

- ❖ 1,6 km kolektory
- ❖ 24,12 km sieć uliczna, rozdzielcza

Przyłącza kanalizacji sanitarnej mają łączną długość 10,97 km.

Miejska Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych w ciągu roku oczyszcza ścieki w ilości 334.167 m³. Wynika to bezpośrednio z potrzeb użytkowników. Gospodarstwa domowe średnio w okresie roku odprowadzają do miejskiego systemu kanalizacyjnego 273.000 m³ ścieków stanowi to 81,7 % globalnej ilości oczyszczonych ścieków. W tym okresie przemysł odprowadza 56.836 m³ ścieków, co stanowi 17 % globalnej ilości ścieków komunalnych Średnio rocznie taborem asenizacyjnym odbierane jest 4.300 m³ ścieków. Jest to jedynie 1,3 % globalnej ilości ścieków. Miejska oczyszczalnia ścieków komunalnych została zmodernizowana w latach 90. XX wieku.

Koszt zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych jako średni z ostatnich trzech lat wynosi 1,47 mln zł.

3.3 PODSUMOWANIE ANALIZY KOSZTÓW SYSTEMU WODNO-KANALIZACYJNEGO

Największy udział w kosztach własnych stanowią koszty osobowe. Osiągają one około 49% kosztów użytkowania i utrzymania w odniesieniu do dostarczania wody i 51% w związku z odbiorem ścieków. Koszty osobowe kształtować będą ceny świadczonych usług. Mamy obecnie do czynienia z wyraźnym wzrostem kosztów pracowniczych, co w sposób bezpośredni przełoży się na cenę usługi zaopatrzenia w wodę i odbiór ścieków.

Pozostałe koszty łącznie przenoszą się w 50 % na cenę tych usług. W grupie tych kosztów mieszczą się między innymi koszty usuwania awarii. Gmina sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych zabezpiecza środki na wymianę tych odcinków sieci, które stają się kosztowne w eksploatacji. Działanie to ma na celu utrzymanie kosztów na stałym poziomie. Na pozostałe opłaty ponoszone przez Samorządowy Zakład Budżetowy nie mamy wpływu. Możemy je jedynie minimalizować poprzez zwiększenie liczby odbiorców korzystających z usług wodno-kanalizacyjnych. Z miejskiej sieci wodociągowej korzysta około 98 % potencjalnych odbiorców, a więc został osiągnięty docelowy stan.

W zakresie odprowadzanie ścieków gmina posiada pewne możliwości zwiększenia odbiorców. Ostatni odcinek sieci kanalizacji sanitarnej o długości około 600 m w ulicy Żeromskiego poza obszarem Aglomeracji wybudowano w 2018 roku. Pozwoli to w przyszłości na dalszą rozbudowę i włączenia do miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej mieszkańcom ulicy Żeromskiego oraz mieszkańcom Woli Popowej i Budzyna. Dalsza rozbudowa sieci będzie kontynuowana w obszarach podmiejskich o zwartej zabudowie. Starania te przy drastycznych wzrostach cen energii i kosztów osobowych nie pozwolą na zachowanie stabilnych cen w zakresie świadczonych usług.

3.4 MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY

Gmina zarządza mieszkaniowym zasobem gminnym poprzez Samorządowy Zakład Budżetowy. Łączna powierzchnia lokali mieszkalnych wynosi: 14.474 m². Mieszkania, te przekazane są w zarząd trwały do Zakładu.

Ponadto Zakład zarządza powierzchnią 3.021 m² będącą w tzw. administracji zleconej. Są to budynki mieszkalne nie mające uregulowanego stanu prawnego – żyjący właściciele lub spadkobiercy nie są znani i wyszczególnieni w księgach wieczystych i z tego powodu przed 1990 rokiem Państwo Polskie przekazywało je do obsługi przez przedsiębiorstwa komunalne.

W roku 2019 roku Zakład zarządzał 71 posesjami z przeznaczeniem na lokale mieszkalne. Łączna powierzchnia użytkowania budynków zarządzanych przez Samorządowy Zakład Budżetowy w Żychlinie wyniosła: 17.473,58 m², w tym:

- ❖ 14.427,49 m² stanowiących mienie gminne
- ❖ 3.046,09 m² będących w administracji zleconej

Samorządowy Zakład Budżetowy w ramach prowadzonej działalności w zakresie zarządzania budynkami i lokalami administruje również lokalami użytkowymi. W 2019 roku zarządzał 22 lokalami o łącznej powierzchni 775,32 m². Na terenie miasta mamy siedemnaście lokali użytkowych o łącznej powierzchni 593,32 m². Lokale, te są w budynkach będących własnością Gminy Żychlin. Cztery lokale są w budynkach przekazanych do Zakładu w administrację zleconą o łącznej powierzchni 150,48 m². Na terenach wiejskich zakład zarządza jednym lokalem o powierzchni 31,52 m².

Substancja mieszkaniowa zasobu gminy stanowi najstarszą część terenów mieszkaniowych Żychlina. Fakt ten stawia Zarządcy duże wyzwanie w związku z jego utrzymaniem. Średni koszt remontów planowanych z ostatnich trzech lat wyniósł około 40.000 zł.

W budynkach tych wykonywane są jedynie najpilniejsze potrzeby.

Gmina Żychlin finansuje utrzymanie Zakładu w zakresie gospodarki mieszkaniowej poprzez udzielanie dotacji przedmiotowej. Kalkulacja stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej w 2019 roku przeprowadzona była w oparciu o plan finansowy Zakładu. W kalkulacji uwzględniono zakres prowadzonej działalności związany z prowadzeniem remontów podstawowych oraz administrowaniem.

Lokale oddane w administrację zleconą utrzymywane są zgodnie z prawem, tylko na podstawie dokonanych wpłat od mieszkańców, a więc koszty bilansują się w oparciu o przychody z danej nieruchomości.

3.5 LOKALNY TRANSPORT ZBIOROWY

Kolejnym zadaniem realizowanym przez Zakład jest prowadzenie transportu zbiorowego na terenie Gminy. Zakład utrzymuje komunikację pomiędzy miastem, a dworcem kolejowym z odpowiednio zlokalizowanymi przystankami komunikacji miejskiej na obsługiwanym terenie. Ponadto Zakład w ramach odrębnej umowy prowadzi dowóz dzieci do szkół, dla których Gmina Żychlin jest organem prowadzącym. W skład taboru autobusowego wchodzi 7 pojazdów.

Tabor autobusowy wymaga sukcesywnej wymiany z uwagi na zużycie techniczne autobusów, co stanowi nie lada wyzwanie dla budżetu gminy. W ubiegłych latach Gmina Żychlin zakupiła dwa autobusy po odbudowie. Zakup ten pozwolił na wycofanie z eksploatacji najstarszych autobusów. Obecnie Gmina Żychlin prowadzi analizy zakresu dalszego działania lokalnego transportu.

Samorządowy Zakład Budżetowy w ramach prowadzenia publicznego transportu zbiorowego w roku 2019 przejechał 73.142 km na liniach autobusowych oraz 35.500 km w zakresie dowozu dzieci do szkół.

Średnia roczna sprzedaż usług przez Zakład w zakresie komunikacji miejskiej kształtuje się na poziomie 300.000 zł. Pozostałą kwotę niezbędną do funkcjonowania zakładu Gmina przekazuje w ramach dotacji przedmiotowej wyliczanej na podstawie planu finansowego składanego do projektu budżetu na dany rok budżetowy.

Rokrocznie gmina udziela Zakładowi dotacji przedmiotowej. W 2019 roku była to kwota 550.000 zł.

3.6 GMINNA SPÓŁKA PRAWA HANDLOWEGO

Od lat 90. XX wieku istnieje powołana przez Gminę Żychlin Spółka „MIG-MA”. Jest gminną spółką prawa handlowego, a w ramach swojej działalności spółka uzupełnia działania gminy w zakresie realizacji jej zadań własnych.

Do zadań tych należą:

- Zarządzanie targowicą miejską
- Prowadzenie gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- Odbiór i zagospodarowanie nieczystości płynnych dla mieszkańców nieujętych w obszarze aglomeracji Żychlin.

Ponadto „MIG-MA” sp. z o.o. prowadzi zakres usług w działalności komercyjnej. Zarząd spółki jest jednoosobowy.

Z uwagi na wprowadzoną systemową zmianę w zakresie zagospodarowywania odpadów komunalnych i monopolizację rynku odbioru odpadów, lokalne składowisko odpadów, a co za tym idzie spółka do tego powołana trąca rację bytu, w związku z czym spółka postawiona została w 2020 roku w stan likwidacji.

3.7 WARTOŚĆ MIENIA KOMUNALNEGO

Wartość majątku Gminy Żychlin na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 87.860.991,20 zł w stosunku do wartości 93.243.361,99 zł na koniec grudnia 2018 roku. Wartość tę odzwierciedla ewidencja finansowo-księgowa.

W porównaniu do poprzedniego roku wartość majątku Gminy Żychlin zmalała o 5.382.370,79 zł. Wcześniej, pomiędzy latami 2017 a 2018, notowaliśmy wzrost o 11.023.055,98 zł.

Decydujący wpływ na zmianę wartości majątku in minus, miała zmiana prawa w zakresie wieczystego użytkowania. Gmina musiała dokonać przekształcenia w prawo własności na rzecz mieszkańców, gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe. Szczegóły tych zmian przedstawia załącznik nr 1 pn. Informacja o stanie mienia komunalnego (s.7).

Różnice w zakresie wartości mienia komunalnego wynikają również z zakupów inwestycyjnych, przeszacowania wartości środków trwałych, zdjęcia ze stanu środków trwałych, wykonanych robót budowlanych i obrotu mieniem komunalnym.

Na wartość mienia składają się:

- ❖ Wartość majątku Gminy Żychlin ujęta w ewidencji finansowo-księgowej placówek oświatowo-wychowawczych (Zespół Szkolno-Przedszkolny przy ul. Żeromskiego, Szkoła Podstawowa w Grabowie, Zespół Szkół Nr 1 przy ul. Łukasieńskiego i Przedszkole Samorządowe w Żychlinie).
- ❖ Wartość majątku Gminy Żychlin ujęta w ewidencji finansowo-księgowej jednostek kultury (Żychliński Dom Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna).
- ❖ Wartość majątku Gminy Żychlin ujęta w ewidencji finansowo-księgowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Gmina Żychlin posiada udziały w następujących spółkach prawa handlowego;

- ❖ 391 udziałów po 667,00 zł każdy o łącznej wartości 667 zł/udział x 391 udziałów = 260.797 zł w spółce „MIG-MA”
- ❖ 1 udział o wartości 337.227 zł w spółce TBS Zgierz

3.8 SIEĆ DRÓG NA TERENIE GMINY ŻYCHLIN

Gmina Żychlin ma stosunkowo mały obszar, w porównaniu do średniej wielkości gminy w Polsce. Według danych z GUS średnia gmina miejsko-wiejska w naszym kraju ma wielkość 157 km², podczas gdy Gmina Żychlin tylko 76,65 km².

Ma to wpływ na ograniczenie wpływów z tytułu podatków lokalnych oraz na specyfikę sieci drogowej. Miasto i gminę przecinają szlaki komunikacji wschód-zachód i północ-południe stanowiące drogi wojewódzkie (przebieg drogi 583 i 585) i drogi powiatowe. Zasób komunikacyjny uzupełniają drogi gminne.

Główne ciągi dróg wojewódzkich to ulice: Wł. Jagiełły, Narutowicza (poza odcinkiem od nr 1 do mostu na rzece Słudwi – ulica jednokierunkowa), Traugutta, Orłowskiego, Pl. Wolności, Sannicka, 3 Maja, Sokołówek i Żabików.

Drogi powiatowe to ulice: 1 Maja, Łukasińskiego, Żeromskiego oraz główne drogi na terenach wiejskich z Żychlina do Luszyna, Śleszyna, drogi przez Drzewoszki, Budzyń, Żabików, Grabów, Kozanki, Zarębów, Kruki i Brzeziny.

Drogi przebiegające przez teren Gminy Żychlin mają następujące długości:

- ❖ Drogi wojewódzkie – 8,93 km
- ❖ Drogi powiatowe – 56,45 km
- ❖ Drogi gminne – 65,13 km

Zarządem drogami, ich bieżącym całorocznym utrzymaniem, naprawami i modernizacjami według właściwości zajmują się Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łowiczu, Starostwo Powiatowe w Kutnie oraz Urząd Gminy w Żychlinie.

W ramach utrzymania w należyтым stanie dróg gminnych Urząd wykonuje zadania bieżące i inwestycyjne. W 2019 roku wykonano prace naprawcze na drogach za kwotę 345.987,78 zł oraz zadania inwestycyjne o wartości 1.613.783,14 zł.

3.9 BUDOWNICTWO

Gmina Żychlin nie prowadzi własnych inwestycji w zakresie budownictwa komunalnego. Wcześniej realizowany wspólnie z TBS Sp. z o.o. w Zgierzu projekt osiedla mieszkaniowego przy ul. Łąkowej nie uzyskał dofinansowania z budżetu państwa, w związku z czym powstał tylko jeden budynek 16 lokalowy. Obecnie znajduje się tam wspólnota mieszkaniowa.

Budownictwo w głównej mierze opiera się na projektach indywidualnych mieszkańców i co roku można zauważyć w tym zakresie tendencję wzrostową, czemu sprzyja wzrost zamożności i atrakcyjne ceny nieruchomości.

Urząd Gminy w Żychlinie przygotowuje procedury związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy. Ilość decyzji wydawanych w zakresie budownictwa jednorodzinnego wskazuje na rosnące zainteresowanie mieszkańców tą formą inwestowania.

Rok wydania decyzji o warunkach zabudowy	Liczba decyzji				
	ogółem	w tym dotyczące zabudowy			
		Mieszkaniowej wielorodzinnej	Mieszkaniowej jednorodzinnej	Usługowej	innej
Liczba					
Rok 2015	47	0	20	8	19
Rok 2016	42	0	26	5	6
Rok 2017	53	0	32	3	18
Rok 2018	33	0	21	4	8
Rok 2019	50	0	31	5	14

3.10 PRZEDSIĘBIORSTWA

Gmina Żychlin będąca małą miejscowością, może pochwalić się stosunkowo dużą liczbą lokalnych przedsiębiorstw. Zapewne ma to istotny wpływ przy dobrej koniunkturze gospodarczej, na spadek liczby osób bezrobotnych.

Produkcja przemysłowa występuje na terenie miasta Żychlina oraz w Dobrzelinie. Opiera się na bazie firm o profilu elektromaszynowym i spożywczych. Na przestrzeni lat 2015-2019 istniejące zakłady produkcyjne inwestowały w swój rozwój. W 2019 roku ukończono budowę nowego zakładu produkcyjnego firmy Union Chocolate Sp. z o.o. W tych latach lokalne firmy wielokrotnie występowały o wydanie decyzji o warunkach zabudowy w zakresie modernizacji istniejących i budowy nowych obiektów przemysłowych na swoim terenie. Decyzje wydawane były na rzecz: KSC S.A. Oddział „Cukrownia Dobrzelin” – 6 decyzji, Cargill Poland Sp. z o.o. Oddział w Dobrzelinie – 4 decyzje, Fabryka Transformatorów w Żychlinie – 2 decyzje, UNION Chocolate Sp. z o.o. – 1 decyzja.

Ponadto, ustalono warunki zabudowy dla nowych budynków handlowo-usługowych i usługowych: DINO, Biedronka, Przychodnia Stomatologiczna, Biuro rachunkowe od A do Z oraz myjnie samochodowe.

Wyznaczone nieruchomości w mieście i gminie Żychlin, posiadają status Podstrefy Ekonomicznej Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Idea powstania w Żychlinie podstrefy związana była z zapewnieniem inwestorom alternatywnej (tańszej opcji) pozyskania gruntów w stosunku do Podstrefy Kutno i Łowicz.

Nieruchomości o powierzchni ok 9 ha objęte zostały w 2019 roku Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Pozostałe 4 ha pozostają w trakcie rozpoczętej procedury uchwalania planu. Przeznaczenie tych gruntów jest produkcyjno-składowe.

W chwili obecnej wydzierżawiono 0,65 ha pod potrzeby gazyfikacji, a w przypadku 2,1 ha trwa procedura związana ze sprzedażą nieruchomości dla inwestora zakładu planującego zatrudnienie ok 30 osób. Jedna z działek o powierzchni ok 3 ha od 2019 roku jest badana pod kątem możliwej inwestycji firmy produkcyjnej z kapitałem zagranicznym. Na przestrzeni 2019 roku trwały negocjacje, które w chwili obecnej podlegają ostatniej procedurze związanej z zatwierdzeniem zakresu inwestycji przez spółkę, a nasz samorząd przystąpił do procedury podziałów nieruchomości.

Promocja terenów ofertowych odbywa się sukcesywnie za pośrednictwem kanałów informacyjnych gminy oraz przy współpracy z Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Poniższe grafiki pochodzą z oficjalnej witryny internetowej gminazychlin.pl, z zakładki dedykowanej inwestorom, gdzie znajdują się wszystkie techniczne informacje o terenie oraz dane związane pomocą państwa dla inwestorów. Powołany jest również zespół ds. obsługi inwestora, który wspiera inwestorów w procedurach administracyjnych w zakresie kompetencji gminy.

4 INFORMACJA O STANIE REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W ramach prowadzonej działalności samorządowej, Gmina Żychlin uchwaliła i realizuje polityki, programy i strategie w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, opieki nad zwierzętami, ochrony środowiska – usuanie azbestu, edukacja ekologiczna, gospodarka niskoemisyjna, opieki nad zabytkami, rewitalizacji gminy oraz Strategię Rozwoju Gminy Żychlin.

4.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŻYCHLIN NA LATA 2015 - 2022

Kierunki rozwoju gminy wyznacza Strategia Rozwoju Gminy Żychlin na lata 2015 – 2022 przyjęta do realizacji w drodze uchwały Nr XVI/77/16 z dnia 29 stycznia 2016r, która określa główny cel rozwoju gminy oraz cele strategiczne.

GŁÓWNYM CELEM rozwoju gminy Żychlin, jest:

zapewnienie warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, w celu polepszenia warunków bytowych oraz poziomu życia mieszkańców poprzez efektywne wykorzystanie zasobów lokalnych, z jednoczesnym zachowaniem równowagi przyrodniczej

Cel główny przekłada się na określone cele strategiczne:

Cel strategiczny I - Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Żychlin poprzez ochronę zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, socjalnego, edukację, oświatę i sport

Cel strategiczny II – Wspieranie i rozwój przedsiębiorczości, w szczególności poprzez aktywizację lokalnych zasobów oraz wykorzystanie lokalnych i regionalnych specjalizacji

Cel strategiczny III – Ochrona środowiska przyrodniczego i kształtowanie ładu przestrzennego

Cel strategiczny IV – Odnowa wsi - pielęgnacja kultury i dziedzictwa historycznego

Strategia stanowi koncepcję rozwoju, wytycza cele rozwoju oraz kierunki działania. Jest ona instrumentem stymulowania procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy a w szczególności: dyktuje główne kierunki rozwoju gminy, stanowi plan będący podstawą do podejmowania decyzji rozwojowych, zwiększa spójność decyzji podejmowanych przez władze samorządowe, pozwala na lepsze zagospodarowanie zasobów gminy, stanowi podstawę do ubiegania się o środki finansowe z krajowych i zagranicznych funduszy pomocowych, informuje mieszkańców i inwestorów o spodziewanych kierunkach rozwoju gminy.

Realizacja zadań określonych w Strategii przypada na okres programowania Unii Europejskiej i zawiera się w latach 2015-2022. Natomiast rezultaty niektórych działań będą obejmowały następny okres programowania.

Poniżej w tabeli nazwy zadań ujętych w strategii do realizacji.

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Marii Kownackiej w Grabowie z wykorzystaniem OZE	Projekty mają na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i pozwolić na stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków.	w trakcie realizacji inwestycja etapowana
Termomodernizacja Żychlińskiego Domu Kultury z wykorzystaniem OZE		TAK
Termomodernizacja i wykonanie instalacji fotowoltaicznej budynku Urzędu Gminy w Żychlinie przy ul. Barlickiego 15		TAK
Termomodernizacja budynków zasobów komunalnych. (bez ulicy Narutowicza)		w trakcie realizacji inwestycja etapowana
Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Jana Pawła II w Żychlinie.	Projekt upowszechni w Gminie sport i rekreację. Mają one się stać zabawą i formą spędzenia wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców. Projekt wpłynie więc na zwiększenie się liczby osób na co dzień uprawiających sport, dzięki czemu poprawie ulegnie jakość zdrowia mieszkańców.	NIE
Modernizacja pomieszczeń w Szkole Podstawowej Nr 1 w Żychlinie.	Projekt wpłynie na jakość edukacji na poziomie przedszkolnym i podstawowym. Stworzone zostaną warunki do rozwoju i zabawy dla uczniów. Promowane będą takie umiejętności jak współpraca w grupie, umiejętność rozwiązywania problemów. Wysokiej jakości edukacja stanie się dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy Żychlin. Projekt wpłynie również na poprawę jakości zamieszkania w Gminie, stworzy warunki do pracy oraz rozwoju kobietom po urodzeniu dziecka. Jednocześnie nastąpi poprawa jakości wykształcenia dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych, które pozytywnie wpływają na rozwój dzieci.	TAK
Modernizacja Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Żychlinie.		TAK
Modernizacja Żychlińskiego Domu Kultury w zakresie funkcjonalnym.	Dzięki realizacji projektu nastąpi odnowa lokalnej tradycji i kultury. Mieszkańcy chętniej będą uczestniczyli w zajęciach kulturalnych. Gmina stanie się przyjazna i ciekawa dla turystów zainteresowanych lokalnymi tradycjami. Odnowa tradycji ma również duży wpływ na promocję lokalnych przedsiębiorstw, które opierają swoją działalność o lokalne wyroby.	NIE
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Żychlinie wraz z inwestycją budowy sieci kanalizacyjnej na terenie osady Dobrzelin.	Projekt pozwoli zwiększyć liczbę przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie Gminy. Zwiększy się tym samym liczba miejsc pracy. Polepszą się warunki życia w obszarze realizacji projektu. Projekt wpłynie również na zmniejszenie ilości ścieków uwalnianych do środowiska w sposób niekontrolowany.	NIE

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach położonych poza aglomeracją Gminy Żychlin.	Gospodarka wodno-ściekowa jest niezwykle ważnym elementem zapewnienia wszystkim mieszkańcom dostępu do podstawowych usług. Budowa przydomowych oczyszczalni ma znaczny wpływ na jakość życia i przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego całej Gminy. Projekt wpłynie również na ochronę środowiska naturalnego.	NIE
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków.	w trakcie realizacji – podpisana umowa z RPO Woj. Łódzkiego
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie Gminy Żychlin na obiektach mieszkalnych.		w trakcie realizacji – podpisana umowa z RPO Woj. Łódzkiego
Wykonanie instalacji CO w budynkach zasobów komunalnych.	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Wzmocni efektywność energetyczną budynków, ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków.	w trakcie realizacji inwestycja wykonywana sukcesywnie
Rewitalizacja ul. Narutowicza wraz z termomodernizacją kamienic komunalnych.	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków. Dodatkowo przestrzeni zostanie nadana nowa jakość.	w trakcie realizacji inwestycja wykonywana sukcesywnie
Rewitalizacja Parku Miejskiego przy ul. Barlickiego w Żychlinie.	Zwiększy się atrakcyjność inwestycyjna terenów inwestycyjnych służących rozwojowi turystyki. Powstaną podstawy do rozwoju małych firm turystycznych oraz działalności hotelowej, agroturystycznych. Wykorzystane i promowane będą walory krajobrazowe i kulturowe Gminy.	NIE
Odbudowa Synagogi w Żychlinie wraz z nadaniem nowych funkcji społecznych.	Dzięki realizacji projektu nastąpi odnowa lokalnej tradycji i kultury. Mieszkańcy chętniej będą uczestniczyli w zajęciach kulturalnych. Gmina stanie się przyjazna i ciekawa dla turystów zainteresowanych lokalnymi tradycjami. Odnowa tradycji ma również duży wpływ na promocję lokalnych przedsiębiorstw, które opierają swoją działalność o lokalne wyroby.	NIE

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
Remont zabytkowego Kościoła pod wezwaniem św. Apostołów Piotra i Pawła w Żychlinie.	Projekt przyczyni się do odnowy dziedzictwa kulturowego Gminy. Zachowany zostanie zabytkowy obiekt mający duże znaczenie dla mieszkańców. Projekt wpłynie na podniesienie atrakcyjności turystycznej przestrzeni publicznej w Gminie.	TAK
Rewaloryzacja zespołu parkowo-dworskiego w Dobrzelinie.	Zwiększy się atrakcyjność inwestycyjna terenów inwestycyjnych służących rozwojowi turystyki. Powstaną podstawy do rozwoju małych firm turystycznych oraz działalności hotelowej, agroturystycznych. Wykorzystane i promowane będą walory krajobrazowe i kulturowe gminy Żychlin. Charakter projektów wpłynie na zainteresowanie turystów Gminą i całym województwem łódzkim.	w trakcie realizacji
Rewaloryzacja zespołu parkowo-dworskiego w Śleszynie.		w trakcie realizacji
Renowacja zieleni miejskiej i drzewostanu.		NIE
Rewitalizacja Parku Miejskiego przy Żychlińskim Domu Kultury wraz z utworzeniem ścieżki edukacyjnej dla dzieci „Nudzimisie i my”.		NIE
Budowa miasteczka ruchu drogowego wraz z elementami Skate Park'u.	Projekt umożliwi zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na obszarze Gminy, a także pozwoli na zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w sposób aktywny.	NIE
Budowa siłowni zewnętrznych.	Projekt pozwoli przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym. Chodzi w szczególności o zmniejszenie ilości przypadków problemów ze statyką ciała. Wykorzystanie czasu wolnego przez dzieci i młodzież w sposób aktywny, korzystny dla ich zdrowia przyczyni się również do wzrostu poziomu edukacji w okresie długoterminowym. Projekt pozwoli wszystkim mieszkańcom korzystać z bezpłatnych siłowni. Dostęp do nich będą mieć również starsi mieszkańcy Gminy. Dla części z nich będzie to możliwość poprawienia kondycji fizycznej, wzmocnienia mięśni i zwiększenia wydolności organizmu. Dla innych siłownie będą miejscem spotkań czy spacerów z dziećmi, wnukami. Siłownie mogą stać się kolejnymi miejscami w Gminie, gdzie będą nawiązywane znajomości oraz wzmacniane więzi społeczne.	TAK
Budowa elementów lekkoatletycznych wraz z oświetleniem na Stadionie Miejskim w Żychlinie.	Projekt upowszechni w Gminie sport i rekreację, tak aby stały się one zabawą i formą spędzenia wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców. Projekt wpłynie więc na zwiększenie się liczby osób na co dzień uprawiających sport, tym samym poprawie ulegnie jakość zdrowia mieszkańców.	NIE
Modernizacja targowicy miejskiej.	Projekt pomoże w rozwoju małej przedsiębiorczości na obszarze Gminy. Projekt pobudzi gospodarczo tereny inwestycyjne w Mieście.	NIE

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
Modernizacja pomieszczeń budynku Urzędu Gminy w Żychlinie przy ul. Barlickiego 15	Projekt poprawi jakość życia mieszkańców w Gminie. Otrzymają oni dostęp do infrastruktury społecznej na wysokim poziomie.	TAK
Rewitalizacja podwórek w ramach działań społecznych.	Projekt poprawi jakość życia mieszkańców w gminie Żychlin. Wzrośnie jakość kapitału społecznego, nastąpi wzmocnienie więzi społecznych, wzrośnie integracja społeczna.	NIE
Realizacja infrastruktury technicznej terenu objętego Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenu mieszkaniowego zlokalizowanego pomiędzy ulicami Łukasieńskiego i Orłowskiego.	Projekt ma zapewnić spójność społeczno-gospodarczą obszaru Gminy.	NIE
Przebudowa nawierzchni ulic miejskich:	Projekt ma zapewnić spójność społeczno-gospodarczą obszaru Gminy. Tereny wiejskie muszą mieć łatwy dostęp do miast i głównych ciągów drogowych. Poszczególne tereny Gminy rozwijać się mają równomiernie, a mieszkańcy muszą mieć równy dostęp do podstawowej infrastruktury społecznej. Projekt pozwoli zwiększyć liczbę przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie Gminy. Nowe przedsiębiorstwa generują nowe miejsca pracy oraz wzrost średnich dochodów ludności. Nastąpi wzrost cen gruntów w całej Gminie.	TAK
1. ul. Inż. Z Okoniewskiego		TAK
2. ul. Konopnickiej		Inwestycja etapowana wykonane 2 ulice (Dobrzelińska, Dolna)
3. ul. Dobrzelińska, Dolna, Dobra, Mała, Śląska, Cicha, Nowa		NIE
4. ul. Sienkiewicza		NIE
5. ul. Łąkowa		NIE
6. ul. Zdrojowa, Złota i Barlickiego		NIE
7. ul. Ściegiennego		NIE
8. ul. Kościuszki		NIE
9. ul. Przeskok wraz z Placem Wolności		NIE
10. ul. Słowackiego		NIE
11. gminne drogi wewnątrzsielowe		
Przebudowa nawierzchni dróg gminnych:		
1. Pasieka – Sokółówek	NIE	
2. Grabie – Oleszcze	TAK	
3. Czesławów	TAK	
4. Orątki Górne	TAK	
5. Dobrzelin, ul. Hotelowa	NIE	
6. Dobrzelin ul. Słoneczna	TAK	
7. Śleszyn ul. Piaskowa	TAK	

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
8. Budzyń ul. Budzyńska		NIE
9. Gajew		NIE
10. Kaczkowizna – Strzelce		NIE
11. Zgoda		NIE
12. Śleszynek		NIE
13. Grzybów Dolny ul. Górna		TAK
Modernizacja ciągów pieszych z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych.	Projekt zwiększy jakość życia mieszkańców Gminy, w tym osób niepełnosprawnych. Wzrośnie bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Gmina stanie się bardziej przyjazna mieszkańcom.	zadanie wykonywane SUKCESYWNIE
Budowa parkingów	Zwiększy się jakość infrastruktury społecznej w Gminie. Znacznie poprawi się estetyka miejscowości, co może przełożyć się na rozwój funkcji gospodarczych. Zagospodarowanie poszczególnych miejscowości wpłynie na ich spójne wykorzystanie. Odnowa miejscowości zwiększy również bezpieczeństwo na drogach publicznych (chodzi zarówno o pieszych jak i o kierowców). Realizacja projektu wpłynie także pozytywnie na ochronę środowiska naturalnego Gminy. Ruch kołowy i pieszy zostaną uporządkowane.	zadanie wykonywane SUKCESYWNIE np. BUDOWA PARKINGU WRAZ ZE ZMIANĄ ORGANIACJI RUCHU PRZY BUDYNKU OSP w Żychlinie
Modernizacja systemu oświetlenia dróg i ulic na energooszczędne	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Projekt wymiennie wpłynie na bezpieczeństwo mieszkańców Gminy.	NIE

4.2 LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ŻYCHLIN NA LATA 2017-2024

Procesy rewitalizacji obszarów zdegradowanych zostały w Polsce uregulowane przez kilka dokumentów. Zasadnicze znaczenie ma tu Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777 z późn. zm.). W oparciu o nią przygotowano także Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju), stanowiące podstawę dla opracowania *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Żychlin na lata 2017-2024*, który został przyjęty przez Radę Miejską w Żychlinie Uchwałą Nr XLII/235/18 w dniu 5 marca 2018r.

Ponieważ w *Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020* przewidziano wsparcie dla procesów rewitalizacji, Lokalny Program Rewitalizacji jest jednocześnie dostosowany do zapisów „Procedury weryfikacji programów rewitalizacji w Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 pod kątem zgodności z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”.

Gmina Żychlin otrzymała na opracowanie niniejszego Programu wsparcie ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Żychlin będzie obowiązywać do 2024 roku, natomiast po tym czasie – zgodnie z ustawą o rewitalizacji – gmina może zdecydować się na opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji w oparciu o wspomnianą ustawę o rewitalizacji.

W poprzednim okresie programowania rewitalizacja w dużej mierze ograniczona została do przedsięwzięć infrastrukturalnych, przede wszystkim w sferze budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Obecnie jednak większy nacisk położony został na rozwiązywanie problemów społecznych. Opracowany dokument uwzględnia w związku z tym oba te aspekty (społeczny i infrastrukturalny). Znalazło to odzwierciedlenie w zaprojektowanych celach rewitalizacji, kierunkach działań i przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. Jednak zakłada się, że cele infrastrukturalne podporządkowane są rozwiązywaniu problemów w sferze społecznej i mają sprzyjać (nierazko tworzyć przestrzeń) realizacji celów społecznych.

Obszar zdegradowany, zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, to znajdujący się w stanie kryzysowym obszar gminy, cechujący się nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych (zwłaszcza wysokiego poziomu bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym/społecznym) oraz wystąpieniem jednego z czynników: środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych bądź technicznych. Wyniki analizy wskazują, że obszarem zdegradowanym są te miejscowości lub ulice, które osiągają wskaźniki o wartościach mniej korzystnych niż średnia gminy w przypadku co najmniej połowy analizowanych wskaźników społecznych tj. co najmniej sześciu oraz przynajmniej jednego wskaźnika spoza sfery społecznej. Obszar zdegradowany obejmuje następujące ulice i miejscowości o największej liczbie negatywnych zjawisk: w Żychlinie to ul. I Maja, ul. 3 Maja, Al. Raławickie, ul. Barlickiego, ul. Jana Pawła II, ul. Kilińskiego, ul. Młyńska, ul. Narutowicza, Pl. 29 Listopada, Pl. Wolności, ul. Pomorska, ul. Ściegiennego, ul. Traugutta, w Dobrzelinie to ul. Wł. Jagiełły, w Grabowie: ul. Dworcowa, ul. Grabówek,

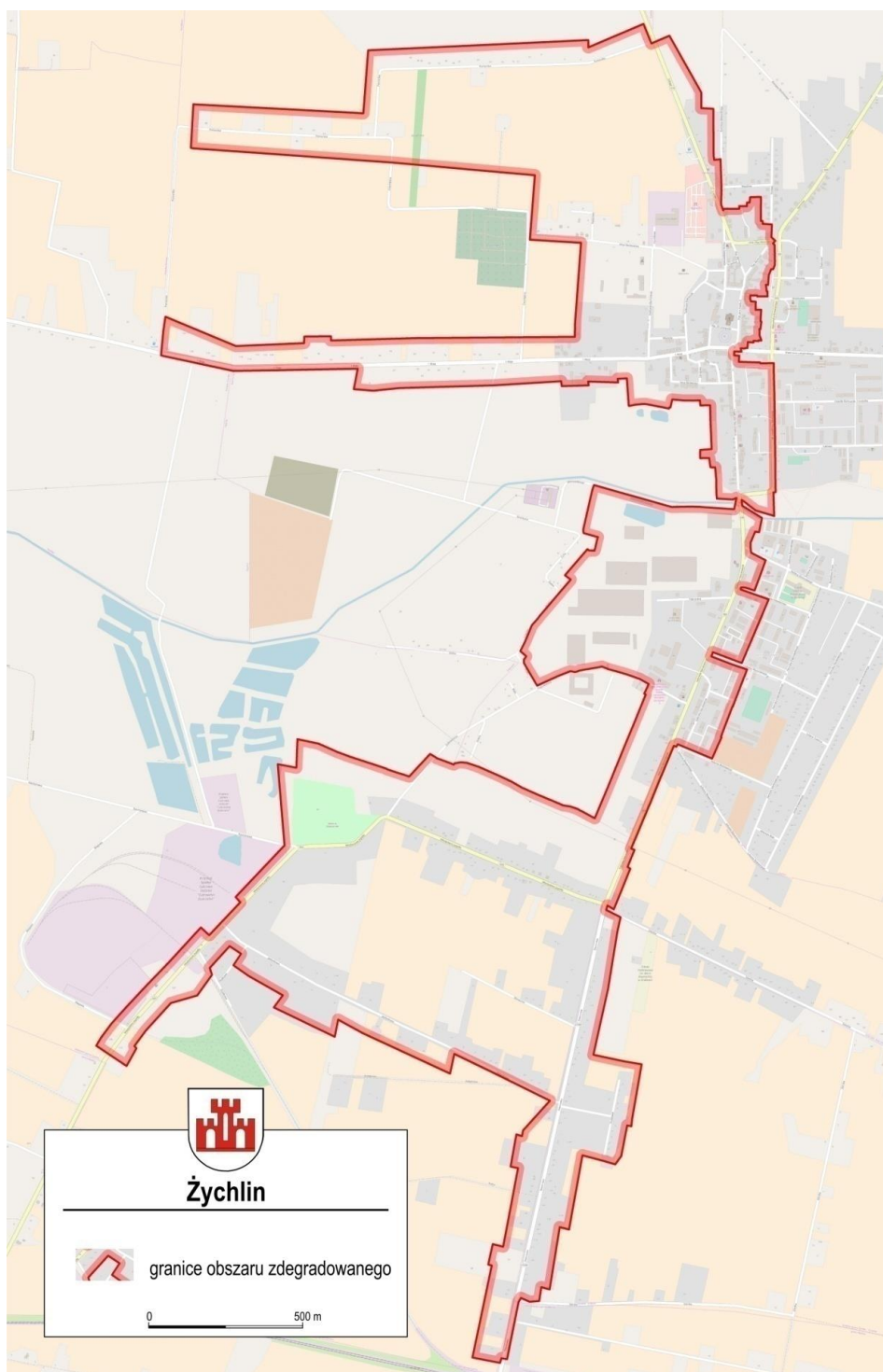
Kryteria zdegradowania, czyli 6 wskaźników społecznych i jeden dodatkowy spełniają jeszcze wsie Biała, Kaczkowizna. Jednakże nie zostały one wskazane jako zdegradowane z uwagi na niemożność prowadzenia tam procesów rewitalizacyjnych chociażby z powodu bardzo małej liczby mieszkańców oraz braku miejsc, publicznych, które mogłyby szeroko oddziaływać na zdegradowany obszar. Ponadto są to wsie typowo rolnicze, w sposób jednoznaczny nie można odczytać założonych wskaźników gospodarczych. W związku z powyższym możliwości oddziaływania tam procesów rewitalizacyjnych jest znikome.

Fragment lub całość obszaru zdegradowanego, na którym występuje szczególna koncentracja negatywnych problemów oraz który ma znaczenie dla rozwoju lokalnego danej gminy, określany jest mianem obszaru rewitalizacji. Poza koniecznością spełnienia warunków dotyczących wskaźników delimitacyjnych, trzeba uwzględnić narzucone w drodze wytycznych ministerialnych i ustawy o rewitalizacji ograniczenia co do liczby mieszkańców i powierzchni:

- ❖ może być zamieszkały przez maksymalnie 30% mieszkańców gminy,
- ❖ powierzchnia nie może przekraczać 20% powierzchni gminy.

Podczas badania obszaru zdegradowanego a przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji nastąpiło przekroczenie 30 % ludności na terenie rewitalizowanym. W związku z powyższym Zespół ds. Rewitalizacji po zasięgnięciu opinii Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i dokonanej przez niego analizie rozkładu problemów społecznych z dokładnością do poszczególnych numerów klatek/ mieszkań zdecydował wyłączyć niektóre fragmenty ulic z obszaru rewitalizacji.

Graficzne ujęcie obszar zdegradowanego w gminie Żychlin.

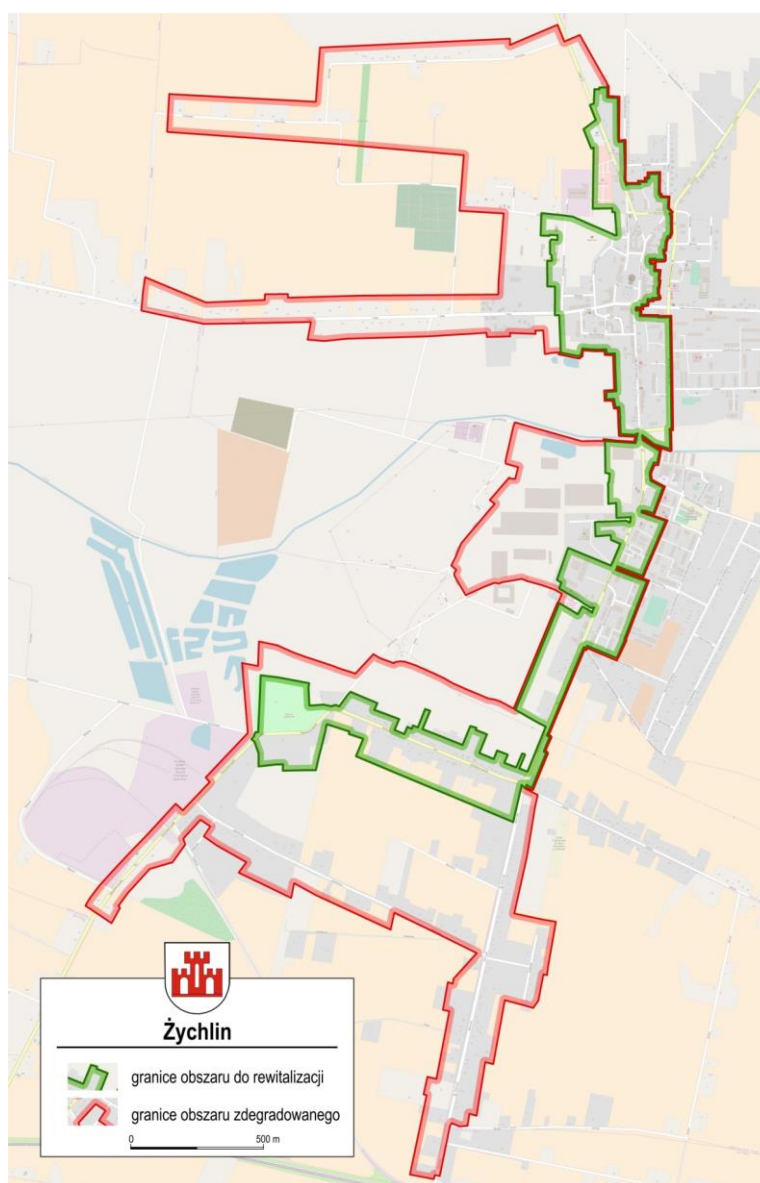
Obszar rewitalizacji spełnia warunki dotyczące liczby mieszkańców oraz powierzchni:

- **2757 mieszkańców, czyli 22,80% mieszkańców gminy;**
- **1,09 km², tj. 1,42% powierzchni gminy.**

Podsumowując wskazany obszar do rewitalizacji obejmuje: centrum miasta Żychlina, stanowiące centrum administracyjne oraz handlowo-usługowe gminy, przy którym zlokalizowane są ważne instytucje publiczne oraz strefę staromiejską z główną ulicą miasta wraz z przylegającymi zabudawkami. Obszar jest spójny przestrzennie, kumulujący negatywne zjawiska w szczególności bezrobocie i ubóstwo, charakteryzujący się niskim poziomem kapitału społecznego, ze względu na swoje położenie istotny dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Obszar rewitalizacji w gminie Żychlin na tle obszaru zdegradowanego.

W wyniku analizy problemów występujących na obszarze rewitalizacji (zarówno wskaźnikowej, jak i opartej o badania społeczne), wyodrębniono następujące cele i kierunki działań rewitalizacyjnych:

❖ WYSOKI POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO OBSZARU REWITALIZACJI

Kierunki działań: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Pobudzanie i rozwijanie aktywności kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

❖ ROZWINIĘTA SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA STWARZAJĄCA WARUNKI DO OŻYWIENIA SPOŁECZNEGO

Kierunki działań: Przywracanie funkcjonalności budynków na obszarze rewitalizacji. Przystosowane do potrzeb mieszkańców tereny zielone. Poprawa stanu i poziomu wyposażenia w infrastrukturę techniczną na obszarze rewitalizacji.

Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawiera 8 propozycji działań. Zostały na niej zamieszczone projekty społeczne lub infrastrukturalne, które odpowiadają w sposób pośredni lub bezpośredni na zdiagnozowane problemy. Modernizacja czy rozbudowa obiektów oraz przestrzeni publicznych pozwoli na wykreowanie miejsc aktywności kulturalnej i społecznej mieszkańców, rozwiązując w ten sposób najdotkliwsze problemy obszaru rewitalizacji.

Nazwa projektu	Zrealizowany	W trakcie	Do realizacji
Utworzenie w budynku przy ul. Barlickiego 4 Centrum Aktywności Lokalnej w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.			
Przystosowanie budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 na Centrum Aktywności Lokalnej – etap II w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Modernizacja i termomodernizacja budynku Żychlińskiego Domu Kultury wraz z wykorzystaniem OZE w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Rewitalizacja Parku Miejskiego przy Żychlińskim Domu Kultury wraz z utworzeniem ścieżki edukacyjnej dla dzieci „Nudzimisie i my” w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Modernizacja Parku Miejskiego przy ulicy Barlickiego w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Kompleksowa rewitalizacja obszaru synagogi w Żychlinie wraz z nadaniem nowych funkcji społeczno-gospodarczych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Rewaloryzacja i adaptacja zabytkowego zespołu dworsko-parkowego Orsettich na realizację celów statutowych Fundacji Dworu Dobrzelin			
Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym			

4.3 PROGRAMU OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY ŻYCHLIN NA 2019 ROK

W ramach realizacji programu w 2019 roku zapewniono zwierzętom opiekę w schronisku, opiekę nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów, wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich oraz zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W minionym roku z terenu Gminy Żychlin wyłapano i przewieziono do schroniska 14 psów. Gmina prowadziła również akcję dofinansowania w wysokości 50% kosztów zabiegów sterylizacji lub kastracji psów i kotów będących własnością mieszkańców Gminy Żychlin i sfinansowała 100% kosztów ww. zabiegów przygarniętych bezdomnych psów i kotów pochodzących z terenu gminy. Ponadto wszystkie zwierzęta, którym gmina dofinansowała lub sfinansowała zabiegi sterylizacji lub kastracji były znakowane elektronicznie.

4.4 PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Gmina posiada aktualny program usuwania wyrobów zawierających azbest, lecz z uwagi na rosnące koszty bieżącej działalności, w 2019 roku nie prowadzono naboru wniosków w tym zakresie.

4.5 PROGRAMY EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Gmina w ciągu ostatniego roku organizowała i wspierała przedsięwzięcia mające na celu edukację ekologiczną osób dorosłych, dzieci i młodzieży, w tym:

- ❖ Utworzenie punktu edukacyjnej pn. „Laboratorium przyrody” przy Szkole Podstawowej im. Marii Kownackiej w Grabowie (koszt całkowity zadania 54.963,00zł w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 49.465,00zł),
- ❖ Program Edukacji Ekologicznej pn. „Czysta woda zdrowia doda” realizowany w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie (koszt całkowity zadania 31.911,00 zł w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 28.719,00zł).

4.6 PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Gmina posiada Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przyjęty w drodze Uchwały Nr XVI/78/16 z dnia 29 stycznia 2016r. i zaopiniowany pozytywnie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przyjęty Plan pozwala ubiegać się o środki z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Plan gospodarki niskoemisyjnej ma m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej, a także do poprawy jakości powietrza. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Gminy Żychlin na lata 2015-2022 w cel główny oraz „Cel strategiczny III. Ochrona środowiska przyrodniczego i kształtowanie ładu przestrzennego”.

Gmina Żychlin realizuje sukcesywnie inwestycje założone w Planie. W 2019 roku zostało przyznane dofinansowanie na realizację projektu „OCHRONA POWIETRZA W GMINIE ŻYCHLIN POPRZEZ ZASTOSOWANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII NA BUDYNKACH MIESZKALNYCH I UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ”, który przewiduje zaprojektowanie i wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii (6 szt. instalacji kotła na biomasę - pellet, 70 szt. instalacji fotowoltaicznych oraz 17 szt. instalacji kolektorów słonecznych wspomagających podgrzewanie c.w.u.) – łącznie w 76 lokalizacjach (w 66 budynkach prywatnych dla 311 użytkowników oraz w 10 budynkach użyteczności publicznej, w których mieszczą się szkoły, biblioteka, urząd pracy - filia, ośrodek pomocy społecznej, zakład komunalny i świetlica wiejska.

Wykaz zrealizowanych inwestycji i do realizacji w przyszłości określa tabela poniżej:

Nazwa projektu	zrealizowana	do realizacji	w trakcie realizacji
Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Żychlinie z wykorzystaniem OZE	2017		
Termomodernizacja Żychlińskiego Domu Kultury z wykorzystaniem OZE	2018		
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Marii Kownackiej w Grabowie z wykorzystaniem OZE		2020 rok	prace termomodernizacyjne wykonywane sukcesywnie
Termomodernizacja budynków zasobów komunalnych (bez ulicy Narutowicza)		2020 rok	wykonywane sukcesywnie
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej		2020 rok	
Wykonanie instalacji CO w budynkach zasobów komunalnych			wykonywane sukcesywnie
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie Gminy Żychlin na obiektach mieszkalnych		2020 rok	
Rewitalizacja ul. Narutowicza wraz z termomodernizacją kamienic komunalnych		po 2021	

4.7 STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żychlin na lata 2016-2020 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dokument został przyjęty uchwałą nr XXVII/134/16 Rady Miejskiej w Żychlinie z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żychlin na lata 2016-2020.

Raport z Realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żychlin na lata 2016-2020 za 2019 rok stanowi załącznik nr 2.

4.8 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Najważniejsze działania realizowane w ramach ww. programów to:

- ❖ Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób uwikłanych w przemoc. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Rodzinnego Klubu Abstynenta „Przystań Życia” w Żychlinie.
- ❖ Prowadzenie działań z zakresu psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz pomocy osobom uwikłanym w przemoc. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Rodzinnego Klubu Abstynenta „Przystań Życia” w Żychlinie.
- ❖ Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin.

- ❖ Organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka i z rodzin dysfunkcyjnych będących alternatywą wobec spożywania alkoholu, przemocy w rodzinie itp., w tym realizacja zajęć profilaktycznych. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Żychlin.
- ❖ Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Dwójki”.
- ❖ Zorganizowanie przez Szkołę Podstawową Nr 2 w Żychlinie imprezy sportowej dla uczniów szkół z terenu Gminy Żychlin pt. „Nie piję - więc triumfuję i wygrywam”.
- ❖ Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci młodzieży, dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych.
- ❖ Warsztaty dla 10 realizatorów (nauczycieli) programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” w ilości 55 godz.
- ❖ Zorganizowanie przez Stowarzyszenie Rodzinnego Klubu Abstynenta „Przystań Życia” w Żychlinie” III Ulicznego Biegu Trzeźwości”.
- ❖ Przeprowadzenie Lokalnej diagnoza zagrożeń społecznych dla Gminy Żychlin. Celem badań ujętych w diagnozie była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak: spożywanie alkoholu przez młodzież i dorosłych, dostępność produktów alkoholowych na terenie gminy; przyjmowanie narkotyków przez młodzież, ich dostęp na terenie gminy, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych; zjawisko przemocy, postawy i opinie, wobec tego problemu w rodzinie jak i przemocy rówieśniczej.
- ❖ Działania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych związane były z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowaniem czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- ❖ Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przemocą w rodzinie.

4.9 GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2018 – 2022

Program został przyjęty uchwałą Nr XLIX/265/18 Rady Miejskiej Żychlinie z dnia 26 sierpnia 2018 roku. Najważniejsze działania realizowane w ramach ww. programu to:

- ❖ Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2019 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach prac Zespołu prowadzono 53 sprawy, w tym 22 sprawy zostały zakończone. W 2018 r. powołano 30 grup roboczych, w tym 7 zakończonych i 23 działających. Ogółem pracą Zespołu i grup roboczych objęto 122 osoby. Odbyły się 132 posiedzenia grup roboczych.
- ❖ Prowadzenie Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym punkcie udzielano pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom uwikłanym w przemoc rodzinom w zakresie: porad psychologicznych, terapeutycznych i prawnych.
- ❖ Udzielanie przez specjalistów (terapeutów, psychologa, prawnika) pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie.
- ❖ Działanie w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkowie komisji, w ramach prowadzonych działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, kontaktowały się z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Wśród nich 13 osób to osoby doznające przemocy w rodzinie i 7 osób stosujących przemoc w rodzinie. Członkowie komisji prowadzili rozmowy interwencyjne z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy, a w stosunku do dorosłych ofiar przemocy przeprowadzili rozmowy motywujące do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy.

-
- ❖ Realizacja szkolnych programów profilaktyki i warsztatów dla dzieci i młodzieży, dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych np. alkoholu, narkotyków, cyberprzemocy.
  - ❖ Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.
  - ❖ Prowadzenie świetlicy dla 25 uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żychlinie w wieku od 7 do 12 lat, pochodzących głównie z rodzin dysfunkcyjnych – współpraca ze stowarzyszeniem lokalnym opisana wcześniej.
  - ❖ Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób zajmujących się m.in. przemocą w rodzinie.

4.10 GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY ŻYCHLIN NA LATA 2017 – 2020

Środowisko kulturowe gminy Żychlin obejmuje wiele obiektów nieruchomych zróżnicowanych pod względem wartości historycznych, artystycznych i kulturowych. Wśród tych zasobów na szczególną uwagę zasługują obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną w formie wpisu do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków.

W Rejestrze znajdują się następujące obiekty:

- ❖ Kościół Parafialny p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła
- ❖ dzwonnica Kościoła Parafialnego w Żychlinie
- ❖ synagoga – ul. Zdrojowa 6
- ❖ dom z oficynami, ul. Jana Pawła II 17
- ❖ 2 domy mieszkalne koło kościoła w Żychlinie przy Pl. 29 Listopada nr 25/26 i nr 27
- ❖ Dwór w Dobrzelinie oraz park podworski wraz z otoczeniem - ul. Jagiełły 82
- ❖ Kościół Parafialny p.w. św. Aleksandra w Śleszynie
- ❖ dwór w Śleszynie - ul. Kasztanowa 27
- ❖ dwór murowany w Śleszynie wraz z parkiem krajobrazowym z lat 20-tych XX w.
- ❖ Zespół Dworski w Zarębowie, w skład którego wchodzi: dwór murowany, kaplica dworska murowana, spichlerz murowany, park dworski krajobrazowy z pocz. XX w. o pow. 8 ha.

Podstawą do sporządzenia programu opieki nad zabytkami jest gminna ewidencja zabytków prowadzona w formie kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Gminna Ewidencja Zabytków obejmuje 97 obiektów zabytkowych, tj.: 16 obiektów wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków, 81 innych zabytków nieruchomych (w tym: 70 obiektów/budynków, 3 parki krajobrazowe, 7 kapliczek przydrożnych i 1 układ urbanistyczny). W Gminnej Ewidencji zabytków zamieszczone są 162 stanowiska archeologiczne.

Realizacja programu polegająca na modernizacji substancji zabytkowej przez Gminę Żychlin lub właścicieli prywatnych odbywa się w ramach posiadanych zasobów finansowych. W ostatnich latach zmodernizowano elewację zabytkowych kościołów oraz kilku kamienic znajdujących się w gminnym wykazie.

5 REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE

Rada Miejska ma kompetencje związane ze stanowieniem i kontrolą. Do wykonywania tych ostatnich służy powołana przez nią komisja rewizyjna. Prace rady organizuje jej przewodniczący. Organizację wewnętrzną i tryb pracy organów gminy określa statut gminy

Realizacja uchwał rady powierzana jest w znakomitej większości organowi wykonawczemu, czyli burmistrzowi.

Sesje rady są jawne i transmitowane na żywo on-line.

Ogółem w 2019 roku Rada Miejska w Żychlinie odbyła 13 sesji i podjęła 67 uchwał. Większość podejmowanych uchwał była konsekwencją bieżącej realizacji budżetu i wiązała się z koniecznością aktualizacji uchwały budżetowej (14 uchwał) oraz wieloletniej prognozy finansowej (5 uchwał).

W 2019 r. uchwalono ponadto następujące programy i regulaminy:

- ❖.. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok
- ❖.. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żychlin na 2019 rok
- ❖.. Program Współpracy Gminy Żychlin z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020
- ❖.. Projekt Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Żychlin oraz przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu
- ❖.. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków
- ❖.. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żychlin
- ❖.. Regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których Gmina Żychlin jest organem prowadzącym.

Rada podjęła też szereg uchwał dotyczących organizacji szkół na terenie gminy Żychlin, w tym:

- ❖.. dokonała przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr I w Żychlinie,
- ❖.. ustaliła plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żychlin oraz określiła granice obwodów publicznych szkół podstawowych,
- ❖.. stwierdziła zakończenie działalności Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Żychlinie,
- ❖.. przekształciła trzyletnie Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Żychlinie w czteroletnie Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Żychlinie,
- ❖.. utworzyła Zespół Szkół Nr I w Żychlinie.

Ponadto określiła zasady udzielania i rozmiar obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dyrektorom, wicedyrektorom oraz nauczycielom pełniącym inne stanowiska kierownicze w szkołach i w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Żychlin i tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze prowadzonych przez Gminę Żychlin.

Rada podjęła uchwałę o powołaniu zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników do orzekania w Sądzie Rejonowym w Kutnie na kadencję 2020-2023 oraz dokonała wyboru ławników do orzekania w Sądzie Rejonowym w Kutnie na kadencję 2020-2023.

Ponadto podjęła uchwały dotyczące uchwalenia stawek podatków na 2020 r. oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

6 ŻYCIE SPOŁECZNE GMINY ŻYCHLIN

6.1 ORGANIZACJA OŚWIATY W GMINIE ŻYCHLIN

W 2019 roku Gmina Żychlin była organem prowadzącym dla:

- ❖ Szkoły Podstawowej nr 1 w Żychlinie, ul. 1 Maja 25 (do dnia 31 sierpnia 2019 roku)
- ❖ Zespołu Szkół nr 1 w Żychlinie, ul. Łukasińskiego 21 (do dnia 31 sierpnia 2019 roku) w skład, którego wchodziło Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Żychlinie (zlikwidowane w skutek reformy oświaty) i Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Żychlinie
- ❖ Zespołu Szkół nr 1 w Żychlinie ul. Łukasińskiego 21 (do dnia 1 września 2019 roku) w skład, którego wchodzi Szkoła Podstawowa nr 1 w Żychlinie i Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Żychlinie
- ❖ Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żychlinie, ul. Żeromskiego 8 w skład, którego wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie i Przedszkole nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie
- ❖ Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie, ul. Szkolna 4 wraz z Oddziałami Przedszkolnymi
- ❖ Przedszkola Samorządowego nr 1 w Żychlinie, ul. 1 Maja 36.

Ponadto na terenie Gminy Żychlin funkcjonowały placówki niepubliczne, tj.: Społeczna Szkoła Podstawowa i Społeczne Przedszkole w Orątkach, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Orątki i Okolice.

W roku szkolnym 2019/2020 w placówkach w Gminie Żychlin (według stanu na dzień stan na dzień 30 września 2019 r.) naukę rozpoczęła liczba uczniów:

Szkoła	Liczba	Ilość oddziałów
Przedszkole Nr 1	100	4
Przedszkole Nr 2	144	6
Oddziały przedszkolne przy SP Grabów	81	4
Razem przedszkola i oddziały przedszkolne	325	14
Szkoła Podstawowa Nr 1	175	11
Szkoła Podstawowa Nr 2	391	18
Szkoła Podstawowa w Grabowie	162	9
Razem szkoły podstawowe	728	38
Liceum Ogólnokształcące	66	4
RAZEM placówki samorządowe	1.119	56
Społeczna Szkoła w Orątkach	23	7
Społeczne Przedszkole w Orątkach	27	2
OGÓŁEM w GMINIE ŻYCHLIN	1.169	65

Do przedszkoli przyjmowani są w pierwszej kolejności uczniowie zamieszkali na obszarze gminy, natomiast do kl. I szkół podstawowych uczniowie zamieszkali w obwodzie danej szkoły.

Na terenie Gminy Żychlin funkcjonują dwa przedszkola i oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Grabowie. Placówki te zapewniały łącznie miejsca dla 350 dzieci w 14 oddziałach przedszkolnych.

Szkoły podstawowe: nr 1, 2 i w Grabowie od 1 września 2019 r. posiadały 38 oddziały i 728 uczniów w kl. I-VIII.

Sieć szkół podstawowych i przedszkoli w Gminie Żychlin zabezpiecza w pełni aktualne potrzeby mieszkańców gminy.

Na terenie Gminy Żychlin funkcjonują również placówki niepubliczne, tj. Społeczna Szkoła Podstawowa w Orątkach i Społeczne Przedszkole w Orątkach dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Orątki i Okolice. Na prowadzenie niepublicznego przedszkola i szkoły udzielana jest dotacja z budżetu gminy. Dotacja przekazywana jest miesięcznie i wyliczana na podstawie liczby uczniów uczęszczających do przedszkola i szkoły oraz podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli i wysokości kwoty przewidzianej na ucznia szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej.

Według stanu na dzień 30 września 2019 roku w szkołach i przedszkolach zatrudnienie znajdowało 117 nauczycieli, w tym 59 dyplomowanych, 47 mianowanych, 7 kontraktowych i 4 nauczycieli stażystów. Ponad 97% zatrudnionych nauczycieli ma wykształcenie wyższe magisterskie. Nauczyciele posiadają kwalifikacje do nauczania wielu przedmiotów, dzięki ukończonym studiom podyplomowym. Doskonali swoje umiejętności poprzez uczestnictwo w warsztatach metodycznych, konferencjach i szkoleniach.

W placówkach oświatowych zatrudnienie znajduje 60-ciu pracowników administracyjno-obługowych wg stanu na dzień 30 września 2019 roku.

Podstawowe założenia reformy edukacji (wprowadzonej od stycznia 2017 roku) to przekształcenie sześciolletnich szkół podstawowych w ośmioletnie szkoły podstawowe w związku z likwidacją gimnazjów. Polityka kadrowa prowadzona na terenie Gminy Żychlin w związku z reformą edukacji opierała się głównie na założeniu, że na tych zmianach nie mogą ucierpieć ani uczniowie, ani pracownicy pedagogiczni i obsługowi w szkołach. W latach 2017-2019 nie został zwolniony żaden nauczyciel i pracownik administracyjno-obługowy. Stało się to dzięki wprowadzonemu systemowi uzupełniania przez nauczycieli gimnazjum tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w innych szkołach oraz umożliwieniu przeniesienia nauczycieli (na ich wnioski) do pracy w innej szkole. Nauczyciele, którzy nie mogli pracować na pełne etaty w Zespole Szkół Nr 1 uzupełniali swoje etaty w innych szkołach, dla których Gmina Żychlin jest organem prowadzącym. Pięciu pracowników Zespołu Szkół Nr 1 w Żychlinie (na swoje wnioski) zostali zatrudnieni na czas nieokreślony w innych szkołach i przedszkolach.

Polityka kadrowa była również stosowana wobec nauczycieli zatrudnionych w Zespole Szkół Nr 1 w Żychlinie na czas określony. Nauczycieli ci również otrzymali zatrudnienie na pełne etaty.

Gmina Żychlin realizuje szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków na rzecz uczniów i szkół. Jednym z tych obowiązków jest zapewnienie bezpłatnego transportu uczniów i opieki w czasie ich przewozu do szkół podstawowych i przedszkoli, jeśli droga dziecka z domu do szkoły przekracza określone prawem odległości.

Ponadto gmina jest zobowiązana do zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, ponadpodstawowej i do ośrodków rehabilitacyjno-wychowawczych.

Zadaniem własnym gminy jest wspomaganie uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, którzy zamieszkują na terenie Gminy Żychlin. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy w 2019 roku określone było kwocie 528 zł na członka rodziny.

Stypendia motywacyjne dla uczniów w roku 2019 były wypłacone po zakończeniu każdego z semestrów roku szkolnego 2018/2019. Najlepsi uczniowie mogli otrzymać stypendia za wyniki w nauce (dotyczyło uczniów, którzy osiągnęli średnią ocen powyżej 5 w szkołach podstawowych i w gimnazjum oraz powyżej 4,75 w liceum) w kwocie 170 zł, za osiągnięcia sportowe (wyniki uzyskane indywidualnie lub drużynowo) w kwocie 130 zł oraz łączone za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w kwocie 240 zł.

6.2 ŻYCHLIŃSKI DOM KULTURY

Żychliński Dom Kultury prowadzi swoją działalność w oparciu o Statut jednostki oraz rozpoznane potrzeby kulturalne społeczeństwa gminy i okolic biorąc pod uwagę możliwości kadrowe, lokalowe, finansowe oraz wyposażenie w odpowiedni sprzęt. Realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji kulturalnej i oświatowej oraz upowszechniania kultury. Prowadzi gospodarkę finansową zgodną z zasadami obowiązującymi w instytucji kultury. Żychliński Dom Kultury jest miejscem kulturalno-społecznym wielostronnej edukacji kulturalnej, zaangażowany jest w życie społeczne mieszkańców. Współpracujemy z różnymi partnerami ze środowiska lokalnego i nie tylko. Otwarty jest na wszystkie grupy społeczne, wspiera inicjatywy oddolne. Jest miejscem, które kształtuje społeczeństwo lokalne, wzmacniając w ten sposób potencjał kulturalny i społeczny mieszkańców. Realizowane zadania mają na celu stworzenie jak najlepszych warunków do harmonijnego i wszechstronnego rozwoju mieszkańców przez edukację kulturalną, kształtującą podstawowe nawyki odbiorcy wartości kulturalnych.

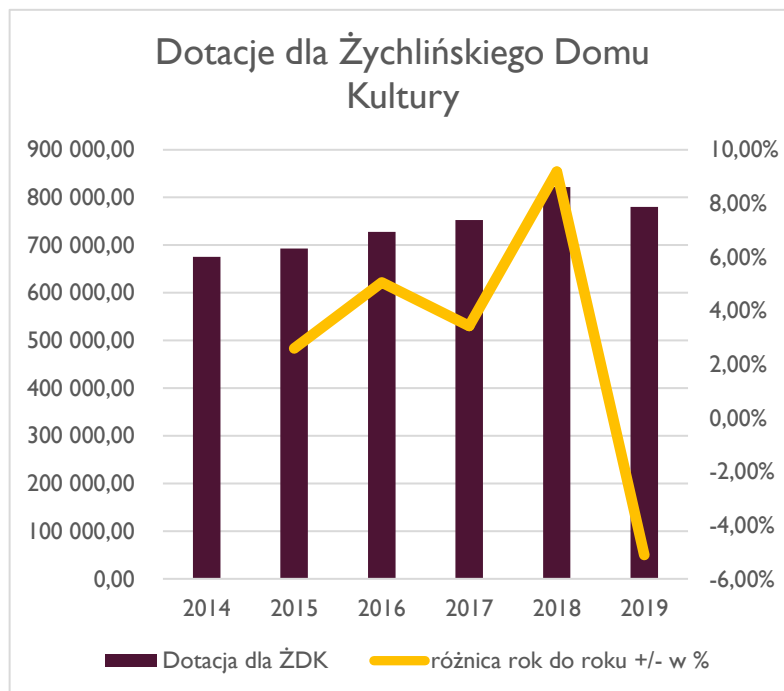
W ramach różnorodnych sekcji, w 2019 roku odbywały się m.in. zajęcia gry na gitarze, pianinie, akordeonie, ukulele, perkusji, nauka tańca nowoczesnego, breakdance, zajęcia taneczne dla dzieci, zajęcia teatralne, plastyczne, akademia rysunku i malarstwa, nauka języka angielskiego, akademia szycia dla dzieci, zajęcia wokalne dla dzieci, papieroplastyka, nauka tańca ludowego, nauka tańca dla cheerleaderek i Hip-Hop, zajęcia aerobiku.

Sprawny umysł jest równie ważny jak wyćwiczone ciało. Wiele osób nierzadko dopiero na emeryturze znajduje czas na naukę i poszerzanie swojej wiedzy, często szansa ta została im odebrana w burzliwych czasach ich młodości. Uniwersytet Trzeciego Wieku (UTW) to miejsce, które taką szansę przywraca. Ale nie tylko o wiedzę chodzi. Uniwersytety trzeciego wieku pobudzają do aktywności, są pretekstem do wyjścia z domu, nawiązania nowych znajomości i spędzenia czasu w dobrym towarzystwie. Uniwersytet Trzeciego Wieku rozpoczął w tym roku nabór na 9 rok akademicki 2019/20. W ramach opłat słuchacze mogą wybrać dowolną liczbę sekcji tematycznych, w których chcą uczestniczyć. Słuchacze uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez ŻDK.

Na deskach Zedeku odbywa się szereg imprez rozrywkowych, przeglądów, konkursów wokalnych, koncertów i benefisów. Działa również Klub Krasnała. Placówka organizuje co roku koncert finałowy WOŚP oraz Święto Żychlina.

Poziom budżetu jednostki w latach 2014-2019 przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Budżet jednostki w zł	675.370	692.870	727.870	752.870	822.000	780.000
Zmiana w ujęciu procentowym		+2,59 %	+5,05 %	+3,43 %	+9,18 %	-5,11 %

Z uwagi na bardzo rozbudowany zakres działalności Zedeku, szczegółowe opisy znajdują się w załączniku nr 3 do Raportu, w formie sprawozdanie z działalności za 2019 rok.

6.3 MIEJSKO-GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Biblioteka w Żychlinie utworzona została w 1929 r. i jest najstarszą księżnicą w Powiecie Kutnowskim. Budynek o powierzchni 420 m² jest otoczony parkiem. Patronką jest Maria Kownacka - polska pisarka. Żychlińska księżnica posiada 2 filie: w Żychlińskim Domu Kultury i w świetlicy wiejskiej w Grzybowie Dolnym. Biblioteka oferuje swoim użytkownikom możliwość skorzystania z uniwersalnego i powiększającego się księgozbioru w tym kolekcję reprintów, książki mówionej, literatury regionalnej, mini muzeum poświęconego patronce, bezpłatnego dostępu do Internetu z możliwością wydruku czarno-białego i kolorowego, skanowania i kserowania. Ciekawie prezentuje się również oferta zajęć poświęconych upowszechnianiu książki i promocji czytelnictwa. Biblioteka to przyjazne miejsce spotkań lokalnej społeczności, centrum edukacyjne, oferujące różnorodne formy działalności kulturalnej i oświatowej.

Księgozbiór na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił – 45.057 woluminów. W przeliczeniu na I mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła – 3,8. Na koniec roku zarejestrowano 2.691 czytelników. W ciągu roku z usług poszczególnych bibliotek skorzystało 29.101 czytelniczek i czytelników, którzy skorzystali łącznie z 58.890 woluminów. Ogółem we wszystkich bibliotekach przybyło w roku 2019 - 1.660 wol. na sumę 44.517 zł. w tym: z zakupu - 1.098 wol. na sumę 30.000 zł., z programu Biblioteki Narodowej – 489 wol. na sumę 12.800 zł., z darów - 73 wol. na sumę 1.717 zł.

Zbiory powiększono m.in. o pozycje dla dorosłych, dzieci i młodzieży w zakresie literatury pięknej polskiej i światowej, literatury popularnonaukowej (filozofia, religia, psychologia, socjologia, polityka, ekonomia, prawo, administracja, oświata i wychowanie, medycyna, rolnictwo, gospodarstwo domowe, sztuka, rozrywka, sport, historia, geografia).

W 2019 roku placówka zorganizowała wystawy książek i plastyczne, spotkania autorskie, spotkania dla dzieci z ciekawymi ludźmi, lekcje biblioteczne, zajęcia komputerowe, warsztaty plastyczne i literackie, konkursy i wycieczki, prelekcje, odczyty, pogadanki, warsztaty literackie i plastyczne, spotkania z baśnią, imprezy czytelniczo – medialne, imprezy literackie.

Realizacja programów i projektów:

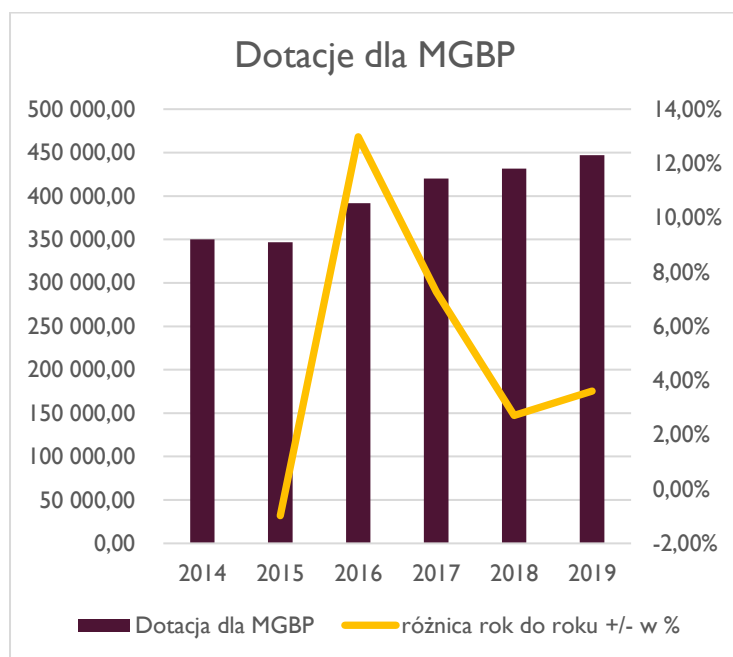
1. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2016 – 2020
2. Dyskusyjny Klub Książki
3. Biblioteka Inspiracji – spotkania edukacyjne Akademii Aktywnego Seniora
4. Lubimy Czytać! Promocja Czytelnictwa
5. Biblioteka z Klasą!
6. Akademia Talentów!
7. Tydzień Bibliotek!
8. Cała Polska Czyta Dzieciom
9. Bezpieczny Senior 60+
10. Pora na Super Seniora!
11. Aktywni 50+ Rozsmakuj się w zdrowiu!
12. Biblioteczny Klubik „Plastusia”
13. SPACERownik Miejski
14. Kurs komputerowy 50+
15. Bezpieczeństwo w sieci dla najmłodszych
16. Spotkania z historią
17. Akcja Feriada dla dzieci
18. Mała książka - Wielki człowiek
19. Zacytani w Polsce!
20. Konkurs recytatorski „Pięknie być człowiekiem”,

Stan zatrudnienia wynosi 8 osób, w tym dyrektor i główna księgowa. W ciągu roku struktura zatrudnienia pozostała bez zmian.

Budżet Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w 2019 roku wyniósł 447.100,00zł.

Poziom budżetu jednostki w latach 2014-2019 przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Budżet jednostki	350.066	346.640	391.640	420.100	431.500	447.100
Zmiana w ujęciu procentowym		-0,98 %	+12,98 %	+7,27 %	+2,71 %	+3,62

6.4 PROMOCJA WEWNĘTRZNA I ZEWNĘTRZNA GMINY ŻYCHLIN

Referat Gminne Centrum Promocji i Informacji w 2019 roku w ramach zadań promocyjnych Gminy Żychlin w sposób ciągły i kompleksowy zabezpieczał jednostkę w materiały promocyjne. Zostały wykonane różnorodne gadzety promocyjne, które wykorzystywano do bieżącej promocji takie jak kalendarze ścienna, kalendarze książkowe, magnesy, torby ekologiczne, długopisy, zestawy piśmiennicze, kamizelki odblaskowe, kijki do selfie, gry zręcznościowe, bidony, parasole. Zakupione materiały promocyjne pozwoliły prowadzić w sposób kompleksowy i przejrzysty politykę promocyjną miasta i gminy. Wykorzystywano je także jako element nagród rzeczowych w konkursach, nad którymi patronat objął Burmistrz Gminy Żychlin.

Stworzono możliwość kupienia gadżetów miejskich w tym celu wprowadzono do dwóch punktów handlowych na terenie miasta możliwość zakupu gadżetów promocyjnych tj. magnesu, widokówki, kubka i torby, które cieszyły się powodzeniem.

W celu prowadzenia bieżącej polityki informacyjnej dla mieszkańców na bieżąco wprowadzono i zredagowano około 326 informacji na stronę internetową gminy (gminazychlina.pl), a trzy razy w 2019 roku został wydawany informator lokalny „Nowe Echo Żychlina” w ilości po 2.000 szt., który kolportowano łącznie w 16 miejsc na terenie miasta i gminy.

Referat dbając o wizerunek miasta i gminy zorganizował uroczystości i wydarzenia takie jak uroczysta Gala rozdania nagród „Puls Żychlina”, obchody uchwalenia konstytucji 3-go Maja wraz z piknikiem narodowym, Dzień Sołtysa, rocznicę wybuchu II Wojny Światowej, obchody Narodowego Święta Niepodległości, kiermasz świąteczny wraz z rozpaleniem drzewka bożonarodzeniowego w centrum miasta. Zdjęcie poniżej przedstawia laureatów konkursu „Puls Żychlina”.

Powitanie Nudzimisia jako oficjalnej maskotki promującej Gminę i Miasto Żychlin.

Piknik historyczny - uroczyste obchody Święta 3-go Maja.

Uroczystości Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada

Projekt „Nudzimisiowa rodzina”

Kiermasz Świąteczny 2019 i uroczyste rozświetlenie świątecznego drzewka.

W ramach promocji zewnętrznej Gmina także wzięła udział w imprezie regionalnej pod nazwą „Mixer Regionalny”, który został zorganizowany w Łęczycy pod patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego.

Mixer Regionalny w Łęczycy.

Na zdjęciu z prawej strony Marszałek Województwa Łódzkiego Grzegorz Schreiber zapoznaje się ze stoiskiem Żychlina i naszą maskotką

Współpracował również z organizacjami i jednostkami przy takich wydarzeniach jak Święto Żychlina, gra miejska, zawody strzeleckie, biesiada „U apostołów Piotra i Pawła”, piknik narodowy z inscenizacją „Szpital polowy”, „Urodziny u Fabiana” czy podczas 30 Wyścigu kolarskiego Solidarności.

Jubileuszowy 30 Wyścig Kolarski Solidarności

Zawody Strzeleckie

Piknik Narodowy z inscenizacją.

Biesiada u Apostołów.

GCPI rozpatrzył ogółem 11 wniosków patronackich składając tym samym pozytywne rekomendacje Burmistrzowi Gminy Żychlin. Patronaty w swych założeniach dotyczyły wsparcia rzeczowego tj. ufundowania nagród rzeczowych dla uczestników konkursów i przeglądów takich wydarzeń jak: zawody strzeleckie, konkurs wiedzy pożarniczej, zawody wędkarskie, gminne zawody sportowo-pożarnicze, piknik z kulturą, konkurs muzyczny „Pomyka Jesień”, Rajd śladami druga Andrzeja, jasełka w świetlicy wiejskiej w Śleszynie, konkurs plastyczny „Najpiękniejsza szopka bożonarodzeniowa”.

6.5 FUNDUSZ SOŁECKI I MAŁE INWESTYCJE NA OBSZARACH WIEJSKICH

Gmina w ramach swoich działań wyodrębniła Fundusz Sołecki na realizację oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich. Sołectwa dzięki wyodrębnieniu środków w pełni rozpoczęły oddolną politykę rozwoju wsi.

Nazwa sołectwa	Kwota wydatkowana	Zakres rzeczowy
Biała	10.086,00 zł	Zrealizowano remont drogi polegający na: wyprofilowaniu równiarką 300 mb drogi, zagęszczeniu oraz wycięciu zakrzaczeń przydrożnych.
Budzyń	10.332,00 zł	Zrealizowano remont drogi polegający na wykonaniu nakładki asfaltowej o długości 50 mb i szerokości 3 m.
Buszków	11.100,00 zł	Wykonano remont pomieszczenia przeznaczonego na łazienkę, podłączono zewnętrzne instalacje wodno-kanalizacyjne oraz rozprowadzono ją wewnątrz.
Brzeziny	5.344,72 zł	Zadanie zrealizowano wspólnie z sołectwem Śleszyn tj. zakupiono urządzenia do nowo powstałego placu zabaw między innymi: kolejkę linową, huśtawkę bocianie gniazdo, tablicę do malowania oraz ławostół.
Chochółów	10.680,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane podniesiono standardy oświetlenia poprzez montaż 5 punktów świetlnych.
Czesławów	9.619,36 zł	W ramach zadania zakupiono do świetlicy wiejskiej 5 stołów i 23 krzeselka, 2 szafki kuchenne oraz 2 stoły robocze, nagrzewnicę, kuchnię gazową, wieszak, warnik do wody itp.
Dobrzelin	34.317,00 zł	Dokonano remontu drogi gminnej tj. ul. Kolejkowej na odcinku 372 m przy szerokości 3 m poprzez wyprofilowanie drogi równiarką, ułożenie kruszywa łamanego i zagęszczenie walcem wibracyjnym.
Drzewoszki	8.650,00 zł	Zadanie zostało zrealizowane podniesiono standardy oświetlenia poprzez montaż 5 punktów świetlnych
Grabie	8.954,40 zł	Wykonano remont drogi na odcinku 100 mb i szerokości 3 m poprzez ułożenie destruktu asfaltowego.
Grabów	16.200,00 zł	W ramach zadania wykonano projekt techniczny na budowę oświetlenia ulicznego w miejscowości Grabów ul. Szkolna.
Grzybów	9.904,87 zł	Zadanie zostało zrealizowane zakupiono wyposażenie do świetlicy wiejskiej w Grzybowie, w ramach którego wyposażono obiekt w nowe stoły i krzesła oraz naczynia do kuchni.
Kaczkowizna	10.512,00 zł	W ramach realizacji zadania podniesiono standardy oświetlenia poprzez montaż 5 punktów świetlnych w miejscowości Sędki.
Kruki	11.800,62 zł	W ramach zadania wyremontowano pomieszczenie wewnątrz świetlicy wiejskiej tj. została założona podłoga w postaci płytek PCV oraz zostały odnowione ściany.
Pasięka	10.086,00 zł	Wykonano nakładkę asfaltową na długości 50 mb i szerokości 3 m w miejscowości Pasięka.
Sokołówek	9.471,00 zł	Wykonano nakładkę asfaltową na długości 45 mb i szerokości 3 m w miejscowości Sokołówek.

Śleszyn	16.013,55 zł	Zadanie zrealizowano wspólnie z sołectwem Śleszyn tj. zakupiono urządzenia do nowo powstałego placu zabaw między innymi: kolejkę linową, huśtawkę bocianie gniazdo, tablicę do malowania oraz ławostół. W ramach przyznanych środków zakupiono naczynia niezbędne do funkcjonowania świetlicy wiejskiej w Śleszynie.
Tretki	8.236,08 zł	Dokonano remontu drogi gminnej na powierzchni 72 m ² poprzez wypełnienie jej masą asfaltową, zagęszczenie walcem wibracyjnym oraz skropiono krawędzie emulsją asfaltową.
Wola Popowa	12.573,52 zł	Podczas realizacji zadania dokonano uzupełnienia tłucznem drogi gruntowej w miejscowości Wola Popowa na odcinku 800 mb przy szerokości 3 m.
Zagroby	8.241,00 zł	Wykonano nakładkę asfaltową na drodze gminnej na długości 40 mb i szerokości 3 m
Zgoda	11.070,00 zł	Naprawiono drogę na odcinku 120 m przy szerokości 3 m poprzez wyprofilowanie drogi równiarką i wypełnieniem tłucznem kamiennym.
Żabików	8.979,00 zł	Naprawiono drogę na długości 500 m przy szerokości 3 m poprzez wykonanie podbudowy na drodze gruntowej w miejscowości Sokołówek.

Wszystkie założone zadania inwestycyjne w roku 2019 zostały zrealizowane zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza w sprawie realizacji zadań z Funduszu Sołeckiego. W 2018 roku wydano w związku z realizacją funduszu 21 informacji z obliczoną kwotą przypadających środków na dane sołectwo wraz z ustaleniem kwoty bazowej, dokonano oceny formalnej i merytorycznej 21 złożonych wniosków przez poszczególne sołectwa. Przygotowano 42 informacje o wykorzystaniu środków z funduszu, przygotowano wnioski do Wojewody Łódzkiego wraz ze sprawozdaniem o zwrot z budżetu państwa części wydatków zaangażowanych w realizację Funduszu Sołeckiego.

Wysokość środków zabezpieczonych do realizacji zadań w 2019 roku - 247.675,00 zł

Wysokość środków wydatkowanych w 2019 roku - 242.171,12 zł

Zwrot z budżetu państwa części wydatków za 2019 rok - 63.458,52 zł

Gmina w ramach działań niestandardowych pomogła złożyć trzy wnioski w odpowiedzi na ogłoszony konkurs „Granty sołeckie” w ramach pomocy finansowej przyznawanej jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Łódzkiego w formie dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowywanie zadań własnych gminy w zakresie małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich.

Po analizie potrzeb złożono trzy wnioski, które wpisywały się w założenia ogłoszonego konkursu mianowicie:

Nazwa sołectwa	Kwota wydatkowana	Zakres rzeczowy
Grzybów	Koszt całkowity - 13.600 zł w tym: dotacja - 10.000,00 zł wkład własny – 3.600 zł	Podczas realizacji zadania przygotowano teren pod urządzenie placu zabaw oraz wykonano montaż urządzeń tj.: zjeżdżalni, huśtawki wahadłowej podwójnej, huśtawki ważka, karuzeli i bujak zwykły.

Czesławów	Koszt całkowity - 10.132 zł w tym: dotacja – 6.510 zł wkład własny – 3.622 zł	Podczas realizacji zadania zakupiono wyposażenie do świetlicy wiejskiej tj.: stół do bilardu, stół do gry w cymbergaja, piłkarzyki, bramkę oraz siatkę przenośną, dwa komplety badmintonu, wieżę oraz 11 kolorowych puf. Ostatnim etapem było zorganizowanie pikniku rodzinnego „Sportowy zawrót głowy” podczas którego w ramach konkurencji sportowych rozdane zostały zakupione nagrody.
Chochotów	Koszt całkowity – 28.000 zł w tym: dotacja – 10.000 zł wkład własny – 18.000 zł	Podczas realizacji zadania wykonano remont dachu w świetlicy wiejskiej w sołectwie Chochotów poprzez zdjęcie starego dachu, uzupełnienie więźby dachowej oraz założenie nowego poszycia dachowego.

Plac zabaw przy świetlicy wiejskiej w Grzybowie.

Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Czesławowie.

Piknik sportowy w Czesławowie.

Remont dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Chochołowie.

Oprócz zadań realizowanych z Funduszu Sołeckiego przeprowadzano na bieżąco drobne prace remontowe w obiektach świetlicowych funkcjonujących na obszarach wiejskich. Co roku gmina stara się zabezpieczyć środki na drobne remonty, aby sprostać zgłaszanym potrzebom przez mieszkańców. I tak w 2019 roku dokonano cyklinowania podłogi w świetlicy wiejskiej w Śleszynie na kwotę 3.800 zł, dokonano remontu przydomowej oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej w Grzybowie na kwotę 4.305 zł, wykonano remont komina wraz z montażem parapetów zewnętrznych w świetlicy wiejskiej w Chochołowie na kwotę 4 500,00 zł oraz wydatkowano kwotę w wysokości 7.000 zł w związku z remontem pomieszczenia w świetlicy wiejskiej w Buszkowie przystosowanego jako łazienki po podłączeniu wody do obiektu.

6.6 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca Gminy Żychlin z podmiotami programu w roku 2019 odbywała się na płaszczyźnie zarówno finansowej jak i pozafinansowej. Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

- ❖ zlecenie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust.3 ustawy, zadań publicznych poprzez ich wspieranie, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- ❖ wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
- ❖ konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej;
- ❖ współpraca przy pisaniu projektów i pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł;
- ❖ prowadzenie bazy danych organizacji działających na terenie Gminy Żychlin;
- ❖ współpraca podczas różnorodnych inicjatyw, imprez organizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty na rzecz lokalnego społeczeństwa;

Współpraca o charakterze finansowym odbyła się głównie w postaci wspierania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji w ramach otwartych konkursów ofert. W 2019 roku Gmina Żychlin przeprowadziła 2 postępowania konkursowe, które zawierały zadania priorytetowe takie jak:

- ❖ wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- ❖ nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;
- ❖ prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz punktu ds. przemocy;
- ❖ prowadzenie programów psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- ❖ pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym,
- ❖ działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy;
- ❖ realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- ❖ organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka i z rodzin dysfunkcyjnych;
- ❖ pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- ❖ działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- ❖ działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- ❖ wypoczynek dzieci i młodzieży;
- ❖ podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- ❖ ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.

W 2019 roku stowarzyszenia złożyły w ramach procedur konkursowych łącznie 24 ofert, które następnie zostały poddane ocenie formalnej i merytorycznej. Podpisano 20 umów z organizacjami, którym zostały przyznane dotacje co przedstawia tabela poniżej.

Obszary zadań	Organizacja	Przyznana kwota dotacji
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Stowarzyszenie Przyjaciele „Dwójki”	16.000 zł
	Stowarzyszenie Volley Team Żychlin	15.000 zł
	Stowarzyszenie Bone Breakres Team Żychlin	8.000 zł
	Żychlińskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Adaś”	13.000 zł
Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin	8.500 zł
	Stowarzyszenie Przyjaciele „Dwójki”	3.335 zł

	Żychlińskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Adaś”	13.165 zł
Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz punktu ds. przemocy	Stowarzyszenie Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań Życia”	7.500 zł
Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed pomocą w rodzinie	Stowarzyszenie Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań Życia	17.000 zł
Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin	17.000 zł
Działania profilaktyczno-edukacyjne podejmowane wobec dzieci i młodzieży szkolnej	Stowarzyszenie Aktywizacji Społecznej i Twórczej Młodzieży INTERSUM	8.000 zł
Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	Stowarzyszenie Przyjaciele „Dwójki”	10.000 zł
	Stowarzyszenie Bone Breakers Team Żychlin	3.000 zł
Wypoczynek dla dzieci i młodzieży konkurs II	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin	17.715,28 zł

Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi	14.206,20 zł
Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Żychlinie	10.000 zł
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Kutnie	6.993,95 zł
Wypoczynek dzieci i młodzieży konkurs I	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Dzieci i Młodzieży w zakresie sportu, kultury i rekreacji „Skakanka”	14.268,77 zł
Podtrzymanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej	Towarzystwo Miłośników Historii Żychlina	9.754,02 zł
Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin	5.000 zł

W ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tj. z pominięciem procedury otwartego konkursu ofert zostały rozpatrzone pozytywnie następujące oferty:

Nazwa oferenta	Tytuł zadania	Kwota dotacji	Środki finansowe własne	Wkład osobowy
Stowarzyszenie „Blisko Dziecka”	„Urodziny u Fabiana”	10.000 zł	535,43zł	1.155 zł
Towarzystwo Miłośników Historii Żychlina	„Piknik Narodowy z inscenizacją”	5.000 zł	0,00 zł	3.360 zł

Stowarzyszenia funkcjonujące na terenie Gminy Żychlin otrzymały wsparcie pozafinansowe na różnych płaszczyznach swojej statutowej działalności między innymi:

- ❖ objęcie patronatem honorowym imprez, akcji organizowanych przez stowarzyszenia;
- ❖ włączanie organizacji w proces współtworzenia lokalnych imprez,
- ❖ pomoc w wyszukiwaniu grantów i dotacji zewnętrznych;
- ❖ pomoc w drukowaniu plakatów i informacji;
- ❖ pomoc podczas organizacji imprez plenerowych dla mieszkańców Gminy Żychlin tj. użyczenie namiotów, stołów i ławek, ekran, rzutnik itp.
- ❖ użyczenie sal i pomieszczeń należących do gminy;
- ❖ pomoc w pisaniu projektów w ramach konkursów, których organizatorem są inne podmioty niż samorząd gminny.

Potrzeby zgłoszone przez organizacje zostały pełni zaspokojone. Organizacje w sposób profesjonalny i z pełnym zaangażowaniem zrealizowały zamierzone projekty. Rozkład zadań publicznych w sposób kompleksowy zapewnia wszystkim organizacjom zrealizować swoje pomysły.

6.7 WSPÓŁPRACA GMINY ŻYCHLIN Z INNymi SAMORZĄDAMI LOKALNYMI

Gmina Żychlin w 2001 roku wstąpiła do Związku Gmin Regionu Kutnowskiego. Dzięki tej współpracy mogły powstać duże projekty infrastrukturalne, które zapewne nie byłyby możliwe do realizacji samodzielnie przez jednostkę samorządu terytorialnego. Każda forma współpracy i wymiana doświadczeń jest mile widziana w wyniku, której zaspokajane są potrzeby mieszkańców.

Gmina Żychlin w 2006 roku przystąpiła do Stowarzyszenia Rozwoju Gmin Centrum, którego obszar obejmuje 12 gmin. 10 gmin leży w Powiecie Kutnowskim a 2 w Powiecie Łęczyckim. Stowarzyszenie z chwilą wpisu do KRS rozpoczęło swą działalność jako Lokalna Grupa Działania. LGD powstało z inicjatywy gmin wspólnie podejmujących działania na rzecz rozwoju regionu, skupionych w Związku Gmin Regionu Kutnowskiego. Stowarzyszenie powstało w celu współpracy między lokalnymi władzami, organizacjami oraz odpowiedzialnymi przedsiębiorcami na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców z tego obszaru poprzez działania rozwojowe i aktywizacyjne. LGD wspiera oddolne inicjatywy, pojawiające się na obszarze gminy, które przyczyniają się do rozwoju gminy.

Gmina Żychlin w 2012 roku przystąpiła do Związku Miast Polskich, którego głównym celem jest opracowywanie wspólnych stanowisk wobec propozycji ważnych dla gmin i miast zmian prawa oraz promocji miast członkowskich w Polsce i za granicą. ZMP skutecznie wspiera polskie miasta w działaniach na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego oraz upowszechnia dobre praktyki nowoczesnego i innowacyjnego zarządzania samorządowymi wspólnotami mieszkańców. Współpracuje z wieloma podmiotami publicznymi i prywatnymi po to, by stwarzać miastom jak najlepsze warunki dla świadczenia przez nie usług publicznych najwyższej jakości.

Współpraca z miastem Brody.

Od roku 2017 partnerskim miastem Żychlina są Brody w Ukrainie. W ubiegłym roku nasi partnerzy obchodzili 944. urodziny miasta, w których na zaproszenie miejskiej rady i mera do Brodów udała się 5. osobowa delegacja.

Delegacje z pięciu miast polskich zaproszonych na obchody, uczestniczyły w tradycyjnych ceremoniach, związanych z przemarszem przez stare miasto w celu złożenia kwiatów pod pomnikami poświęconymi m.in. ofiarom II Wojny Światowej. Szefowie delegacji złożyli mieszkańcom miasta serdeczne życzenia z okazji święta i obdarowani zostali tradycyjnym

---

chlebem na znak sympatii i przyjaźni miast. W uroczystościach poza delegacją z Żychlina, uczestniczyli przedstawiciele Mogilna, Bełżyc, Wołowa (miasto i powiat) oraz Powiatu Strzyżowskiego.

Współpraca z Organizacją Orzeł Biały w Ukrainie.

Od roku 2016 Żychlin współpracuje z Organizacją Orzeł Biały skupiającą Polaków mieszkających w Ukrainie, a mającą swoją Filię w Brodach. W ubiegłym roku nasi Gmina Żychlin zaprosiła dzieci uczące się języka polskiego w ramach działalności Orła Białego i dzieci wytypowane przez Urząd Miasta w Brodach na wakacje do Polski.

Wizyta dzieci w Urzędzie Gminy

Pobyty w Energylandii

Lekcja historii w terenie.

Pobył w Warszawie.

6.8 SPORT W GMINIE I MIEŚCIE

Sport w gminie Żychlin opierał się w dużej mierze na bieżącej współpracy z klubami sportowymi, organizowaniu wydarzeń sportowych i monitoringu obiektów sportowych nad, którymi referat GCPI sprawiał nadzór. Z gminą w ciągu całego roku współpracowały następujące organizacje:

- ❖ KS Żychlin,
- ❖ Volley Team Żychlin,
- ❖ Bone Breakers Team Żychlin.

Organizacje mogły liczyć na ciągłą współpracę z Gminy w zakresie organizacji wydarzeń sportowych na terenie miasta, pomocy w promowaniu miasta poprzez udział swoich podopiecznych na wojwódkich czy ogólnopolskich zawodach. Oprócz tego Gmina Żychlin bardzo często była współorganizatorem turniejów sportowych, które były zorganizowane przez

branżowe grupy zakładowe np. turniej strażacki w tenisa stołowego o puchar Burmistrza Gminy Żychlin, turniej w tenisa stołowego wszystkich delegatów cukrowni zrzeszonych w KSC czy Summer Cup 2019 rocznik 2008 i 2009.

Gmina Żychlin oprócz współorganizacji starała się także organizować samodzielnie wydarzenia sportowe, które cieszyły się popularnością wśród mieszkańców Gminy Żychlin i okolicznych miejscowości, zorganizowała II Otwarte Mistrzostwa w Wyciskaniu Sztangi Leżąc. W zawodach wzięło udział łącznie 50 zawodników i zawodniczek, warte podkreślenia jest fakt, iż zawody odbyły się w 6 kategoriach męskich.

Nowością edycji w 2019 roku była kategoria open Kobiet. Z okazji Dnia dziecka został także zorganizowany turniej „Bitwa w Dwa Ognie”, w których łącznie ze szkół podstawowych udział wzięło około 72 zawodników. Z okazji obchodów Święta Niepodległości został zorganizowany międz Zakładowy turniej w tenisa stołowego, gdzie udział swój zgłosiły 32 delegacje.

Turniej strażacki

Mistrzostwa Polski Pracowników Przemysłu Cukierniczego

Turniej piłki nożnej Summer Cup 2019

II Mistrzostwa w wyciskaniu Sztangi leżąc

Bitwa na Dwa Ognie

Międzyzakładowy turniej z okazji Święta Niepodległości

Gmina na bieżąco organizowała pracę animatora na boisku wielofunkcyjnym Orlik dokonywała bieżących napraw oraz pielęgnacji boisk zarówno na Stadionie Miejskim jak i na Orliku. Złożono wnioski do Ministerstwa Sportu w zakresie dofinansowania wynagrodzenia animatora Orlik. Zmodernizowano obiekty sportowe w zakresie monitoringu i zdalnej obsługi w uwagi na liczne akty wandalizmu.

Po raz pierwszy Gmina Żychlin zorganizowała wakacje na sportowo na Stadionie Miejskim. W czasie wakacji stadion był otwarty do 10 do 17godziny dla dzieci i młodzieży i od godziny 18 od 21 z możliwością skorzystania dla grup zorganizowanych z boiska do piłki plażowej. Dzieci biorące udział w wakacjach miały zorganizowane profesjonalne treningi z piłki nożnej i piłki siatkowej oprócz tego zostały utworzone stanowiska do e-sportu. Podsumowując w czasie wakacji brało udział około 679 dzieci.

Wakacje na sportowo

Wakacje na sportowo

---

7 ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE ŻYCHLIN

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Kluczową instytucją przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Żychlin jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem działalności jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia potrzebujących osób i rodzin i zintegrowanie ich ze środowiskach. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej czy rozwijanie nowych form pomocy.

7.1 POLITYKA FINANSOWA

Sekcja Finansowo-Księgowa MGOPS w Żychlinie działa przede wszystkim na podstawie ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości oraz polityki rachunkowości obowiązującej w Ośrodku. Do jej zadań jest planowanie na podstawie zebranych informacji od pozostałych sekcji oraz jednoosobowych stanowisk w Ośrodku, a następnie terminowe rozliczanie otrzymanych dokumentów źródłowych oraz sporządzanie sprawozdań finansowych nałożonych przepisami prawa

Budżet ośrodka w 2019 roku przedstawiał się następująco:

1. Plan wydatków po zmianach ogółem wyniósł 18.609.179,00 zł, natomiast wykonanie za 2019 rok wyniosło ogółem 18.207.965,39 zł, co stanowi 97,84 % planu.
2. Plan dochodów po zmianach ogółem wyniósł 145.470,00 zł natomiast wykonanie za 2019 rok wyniosło ogółem 170.178,84 zł, co stanowi 110,00 % planu.

Wydatki były realizowane w zakresie zadań własnych oraz zleconych.

Do zadań własnych należy zaliczyć:

- Wydatki z przeznaczeniem na opłacenie składki zdrowotnej za osoby pobierających zasiłek stały.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę dodatków mieszkaniowych.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków stałych.
- Wydatki związane z działalnością ośrodka pomocy społecznej.
- Wydatki związane z usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.
- Wydatki w zakresie dożywiania poprzez zakup posiłków dla osób oraz wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności w formie pieniężnej i w formie bonów żywnościowych.
- Wydatki związane z funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Wydatki na opłaty za schronienie dla osób przebywających w noclegowni.
- Wydatki dotyczące sprawienia pogrzebu dla podopiecznego Ośrodka.
- Zakupu usług przez jednostki samorządu terytorialnego dla innych jednostek samorządu terytorialnego w postaci finansowania pobytu dla osób przebywających w domach pomocy społecznej.
- Świadczenia społeczne dla osób z tytułu pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych zalicza się:

- Wydatki z przeznaczeniem na składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób otrzymujących świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych dla osób uprawnionych zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń społecznych w formie wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki.
- Realizacja zadań z zakresu specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Wypłata świadczenia wychowawczego.
- Wypłata świadczenia rodzinnego.
- Wypłata funduszu alimentacyjnego.
- Wypłata świadczenie rodzicielskiego.
- Wydatki związane z Kartą Dużej Rodziny.
- Wydatki związane z wypłatą świadczenia Dobry Start.

Wydatki związane z działalnością Ośrodka pochodzą zarówno z budżetu wojewody jak i budżetu gminy. Poniższa tabela przedstawia podział na źródła finansowania wydatków związane z zatrudnieniem i kosztami utrzymania w 2019 roku.

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej

Wyszczególnienie	Wydatki budżetowe		
	województwo	gmina	ogółem
Ogółem	255.495,32	839.508,50	1.095.203,82
Wydatki związane z zatrudnieniem	255.495,32	738.212,31	1.013.707,63
Wydatki rzeczowe	0,00	81.296,19	81.296,19

Wydatki związane z zatrudnieniem w Ośrodku 23 pracowników w 2019 roku stanowią 25,20 % z budżetu wojewody i 74,80 % z budżetu gminy.

Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka w 100% pokrywa gmina.

Wydatki Sekcji Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Wydatki budżetowe		
	województwo	gmina	ogółem
Ogółem	244.081,07	4.105,00	248.186,07
Wydatki związane z zatrudnieniem	225.226,44	4.105,00	229.331,44
Wydatki rzeczowe	18.854,63	0,00	18.854,63

Wydatki związane z zatrudnieniem 4 pracowników Sekcji Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego w ramach zadań zleconych w 2019 roku stanowią 98,21% z budżetu wojewody i 1,79% z budżetu gminy.

Wydatki związane z utrzymaniem Sekcji w 100% pokrywają środki z budżetu wojewody, jednak nie zabezpieczają one w pełni potrzeb.

7.2 ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie świadczenia w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej w 2019 roku przedstawiają poniższe tabele.

Udzielone świadczenia - zadania zlecone gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9	60.708,00
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	1	1.827,00

Udzielone świadczenia – zadania własne gminy

Formy pomocy	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe	121	611.042,00
Składka zdrowotna opłacana za osoby pobierające zasiłek stały	104	48.326,00
Zasiłki okresowe	284	575.876,00
Schronienie	5	19.729,00
Posiłek	147	70.947,00
Usługi opiekuńcze	65	427.820,00
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0,00
Sprawienie pogrzebu	3	6.500,00
Zasiłki celowe i w naturze, w tym na żywność	425	657.853,00
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	34	776.766,00

W tabeli poniżej przedstawiony jest wykaz świadczeń społecznych przyznanych przez MGOPS w ramach zadań własnych gminy w 2019 roku w porównaniu z wykazem świadczeń przyznanych w 2015, 2016, 2017 i 2018 roku.

Wykaz niektórych świadczeń przyznanych na przełomie 4 lat

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie				Kwota świadczeń w zł			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Zasiłki stałe	141	134	127	121	645.000	583.342	555.879	611.042
Zasiłki okresowe	411	362	322	284	846.910	657.729	620.506	575.876
Posiłek	188	145	156	147	106.389	83.395	86.865	70.947
Usługi opiekuńcze	65	67	60	65	266.553	319.195	340.371	427.820
Zasiłki celowe i w naturze	561	510	464	425	698.000	649.382	692.188	657.853
Schronienie	11	7	3	5	31.399	21.708	23.506	19.729
Odpłatność za pobyt w DPS	32	36	36	34	641.286	732.899	807.620	776.766

Na przestrzeni analizowanych 4 lat jednoznacznie należy stwierdzić, że zmniejszyła się liczba świadczeniobiorców, a tym samym kwota wypłaconych świadczeń (zasiłki stałe, okresowe, celowe, posiłek). Natomiast na podobnym poziomie na przestrzeni analizowanego okresu liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej jest porównywalna. Koszty odpłatności znacznie wzrosły, co wynika z corocznej zmiany kosztów utrzymania mieszkańca.

Realizowany w 2019 roku program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 obejmował wsparciem ze środków z dotacji wojewody i środków gminy w szczególności:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art.7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

Pomoc udzielana była w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego.

W 2019 roku z wydatkowanej kwoty ogółem 629.447 zł, udział gminy stanowi 26% tj. 163.300 zł.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Wyszczególnienie	Liczba osób objętych programem	Kwota świadczeń w zł
Ogółem liczba osób objętych programem	907	629.447,00
w tym korzystających z posiłku	147	70.947,00
zasiłku celowego	848	530.170,00
świadczenia rzeczowego	38	19.370,00
Koszty dowozu	x	6.960,00

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
Ubóstwo	267
Bezdomność	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12
Bezrobocie	235
Niepełnosprawność	148
Długotrwała lub ciężka choroba	97
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	104
w tym:	
rodziny niepełne	70
rodziny wielodzietne	34
Przemoc w rodzinie	24
Alkoholizm	10
Narkomania	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3
Zdarzenie losowe	1

7.3 USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawiane, bądź wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi

---

opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi od 2017 roku realizowane są przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie. Wcześniej usługi realizowane były na zlecenie gminy przez podmiot zewnętrzny wyłoniony w drodze konkursu zgodnie z art. 25 ustawy o pomocy społecznej (Polski Czerwony Krzyż). Odpłatność za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XII/43/15 Rady Miejskiej w Żychlinie z dnia 28 września 2015r., a za specjalistyczne usługi opiekuńcze Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Wysokość odpłatności za 1 godzinę usług zależy od dochodu osoby ubiegającej się o taką formę pomocy. Zmiana formy organizacji usług opiekuńczych została spowodowana względami finansowymi. W związku z wejściem zmiany ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę przedstawiona wstępna oferta przez PCK wywołałaby bardzo istotne z punktu widzenia budżetu zwiększenie kosztów. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w 100% finansowane są z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Ponadto Ośrodek prowadząc ciągły monitoring ma wpływ na jakość wykonywanych usług oraz zatrudnienie osób świadczących usługi.

7.4 POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MGOPS

- Dodatki mieszkaniowe
- Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej (asystent rodziny)
- Praca socjalna
- Świadczenia rodzinne, wychowawcze i fundusz alimentacyjny
- Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Sprawozdania z poszczególnych działalności zawiera załącznik nr 4 do raportu.

8 BEZPIECZEŃSTWO

Służby odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ochronę życia, zdrowia oraz mienia mieszkańców wykonywały swoje zadania działając w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i obowiązujące ich procedury. Zadania w tym zakresie były na terenie naszej gminy realizowane przez jednostki ochotniczej straży pożarnej oraz przez funkcjonariuszy policji.

❖ Policja

Komisariat Policji w Żychlinie obejmuje swoim działaniem 3 gminy, poza Żychlinem również gminy Oporów i Bedlno. Stan etatów w komisariacie wynosi 24 policjantów i 2 ½ etatów cywilnych. Obecnie pozostaje jeden nieobsadzony etat. Policja poza działaniami związanymi z prowadzeniem interwencji i czynności operacyjnych związanych z wykroczeniami drogowymi i czynami kryminalnymi, w ramach swojej pracy prowadzi działania prewencyjne, zabezpiecza imprezy, uroczystości i zgromadzenia publiczne, współpracuje z Urzędem Gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

Szczegółowy zakres realizowanych przez KPP w Żychlinie zadań przedstawia coroczne sprawozdanie z działalności Komisariatu Policji w Żychlinie, stanowiące załącznik nr 5 do raportu.

❖ Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Żychlin działa 6 jednostek OSP, w tym 2 OSP działające w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego. Liczba członków mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych: OSP Żychlin 35, OSP Śleszyn 10, OSP Chochołów 10, OSP Grzybów 13, OSP EMIT 10 i OSP Cukrownia Dobrzelin 9. Liczba młodzieżowych drużyn pożarniczych i liczba ich członków: działają dwie MDP, liczba członków 34.

Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie miasta i gminy Żychlin od wielu lat stoi na najwyższym poziomie organizacyjnym.

Bardzo dobre wykształcenie i wyposażenie ochotników ma znaczący wpływ na bezpieczeństwo życia i mienia mieszkańców.

Ilość akcji w 2019r.

- pożary: 84;
- wypadki drogowe: 103;
- inne: alarmy fałszywe 6.

Razem: 193 akcje , liczba członków którzy brali udział 876.

Liczba szkoleń odbytych: 11 szkoleń zew. i 6 wew.

Liczba zawodów: członkowie wzięli udział w 6 zorganizowanych zawodach, w tym w zawodach sportowo-pożarniczych (I miejsce zdobyło OSP Chochołów); w turnieju tenisa stołowego (I miejsce ZOSP Cukrownia Dobrzelin).

Jednostki OSP nie tylko gaszą pożary, chronią życie, zdrowie, mienie i środowisko. Ochotnicze Straże Pożarne zajmują się również sportem, edukacją i wychowaniem oraz kulturą.

OSP uczestniczą w zawodach sportowo-pożarniczych oraz prowadzą Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Straż sprawuje pieczę nad Izbą Tradycji. Członkowie OSP pomagają też w organizacji imprez masowych: lokalnych uroczystości, festynów i świąt państwowych.

OSP współdziała z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami poprzez: branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, pozyskiwanie dotacji na zakup sprzętu i umundurowania, branie udziału w szkoleniach członków.

PODSUMOWANIE

Rok 2019 to kolejny rok pod znakiem zmian i reorganizacji życia społeczno-gospodarczego w Polsce. Wiele zmian jest niezwykle istotnych dla funkcjonowania samorządów. Najważniejszym wydarzeniem z punktu widzenia realizowanej polityki społeczno-gospodarczej państwa, były ubiegłoroczne wybory parlamentarne. W wyniku realizacji obietnic wyborczych Rada Ministrów wprowadziła zmiany mające ogromny wpływ na finanse publiczne, niestety związane z pogorszeniem ich stanu. Za istotnymi wzrostami kosztów (m.in. w zakresie wartości minimalnej płacy) nie nadążały zmiany wysokości subwencji. Środki te nie rekompensują samorządom zwiększania się kosztów, a w zakresie zadań z zakresu oświaty i pomocy społecznej występują wysokie dofinansowania ze środków własnych nawet w zakresie płac.

Związek Miast Polskich, będący zrzeszeniem ponad 330 miast w Polsce, dokonał globalnych wyliczeń bilansu „zysków i strat” w budżetach samorządowych. Według wyliczeń dochody wzrosły o 22 mld złotych, ale w tym czasie koszty prowadzenia działalności zwiększyły się o 41,5 mld.

Źródło grafiki: www.miasta.pl

Rosnące koszty prowadzenia działalności przez samorząd, doprowadzają do zachwiania równowagi finansów publicznych. Gminy muszą działać w dobie podwyższonego ryzyka utraty płynności finansowej, realizując zadania własne i zlecone oraz inwestycje. Nierezygnowanie z zaplanowanych inwestycji stanowi co raz większe wyzwanie. Szczególnie dla mniejszych i mniej zamożnych samorządów do jakich zalicza się Gmina Żychlin.

Źródło grafiki: www.miasta.pl

Rok 2020 to czas pandemii, który z uwagi na prawie 3. miesięczne zamrożenie gospodarki, może doprowadzić do istotnego pogorszenia sytuacji budżetu państwa i samorządów. Musimy liczyć się z obniżeniem dochodów oraz wysokości subwencji. Rok 2022 przyniesie samorządom nowe rozwiązania prawne w zakresie konstruowania i realizacji budżetów. Niestety zmiany ograniczające i blokujące dotychczasową samodzielność w zarządzaniu częścią środków własnych. Czas pokaże jak te zmiany prawa wpłyną na lokalne działania, ponieważ w znacznej mierze przyczynią się do konieczności obniżania wydatków na zadania bieżące, prospołeczne, finansowanie stowarzyszeń, itp.

Samorzady już szykują się do tej zmiany, nie mniej jednak, jak zawsze stawiamy czoła wyzwaniom, realizujemy narzucone reformy z jak najlepszym skutkiem dla mieszkańców i planujemy realizację ważnych zadań wynikających z przyjętej *Strategii rozwoju Gminy Żychlin* oraz wskazywanym nam w czasie kadencji przez mieszkańców.